DARBININKAS

Vol. LXXIX, Nr. 27
Liepos - July 22, 1994 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
$ 1.00

LIETUVOJE ir apie *LIETUVĄ*

-- **Lietuvos užsienio** reikalų ministras Povilas Gylys liepos 18 d. Briuselyje, Belgijoje, pasirašė laisvos prekybos sutartį tarp Lietuvos ir Europos Sąjungos.

-- **Ateitininkų Federacijos** dvyliktasis kongresas liepos 15 d. iškilmingai atidarytas Nacionalinėje filharmonijoje. Iš Romos gautą Šv. Tėvo sveikinimą Ateitininkų kongresui skaitė arkivyskupas Audrys Bačkis, o sveikinimo žodį tarė Apaštalų Sosto atstovas arkivyskupas Justo Mullor Garcia.

-- **Lietuvos Vytautų** antrasis suvažiavimas liepos 16 d. įvyko Trakuose. Trakų bažnyčioje buvo aukotos mišios, po jų Vytautų bei kitų iškilmių svečių eisena patraukė į Karvinės salą, esančią pakeliui į Pilį. Čia buvo atidengtas ir pašventintas paminklas Vytautui Didžiajam. Keturių su puse metro skulptūrą be jokio užmokesčio iš ąžuolo išdrožė žinomas visoje Lietuvoje tautodailininkas Ipolitas Užkurnys.

-- **Seimo dauguma** liepos 13 d. atmetė iniciatyvinės grupės siūlymą surengti referendumą spalio 9 d. ir paskelbė jį įvyksiant paskutinį vasaros šeštadienį, rugpjūčio 27 d. Protestuodamos prieš tai, Seimo opozicinės frakcijos balsavime nedalyvavo. Referendumui bus pateiktos įstatymo "Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių bei akcijų ir pažeistos teisės saugos" nuostatos.

-- **Juozas Miltinis,** Panevėžio dramos teatro įkūrėjas ir ilgametis jo vadovas, pasaulinio garso režisierius, pedagogas, aktorius, mirė liepos 14 d., eidamas 87-uosius metus.

-- **Lietuvos darbininkų** sąjungos surengtos akcijos "Darbo, duonos, teisingumo" vienas iš etapų baigėsi liepos 14 d. Sąjungos pirmininkė Aldona Balsienė šią dvi savaites trukusią palapinių stovyklą prie Seimo rūmų pavadino ramybės ir rimties akcija.

-- **Per pirmą šių metų** pusmetį Lietuvoje, Statistikos departamento žiniomis, palyginti su praėjusiais metais, pramonės produkcijos parduota 34% mažiau, gyvulių ir paukščių supirkta 22%, pieno - 19% mažiau. Šių metų pirmojo pusmečio infliacija - 22.9%.

-- **Pasaulio galiūnų konkursas**, kuriame bus paskelbtas šiuo metu pats stipriausias planetos žmogus, įvyks liepos 30 d. Lietuvos uostamiestyje Klaipėdoje. Pasaulio galiūnų konkurse dalyvaus dešimt iš įvairių šalių atrinktų stipruolių, tarp jų ir stipriausias Lietuvos žmogus, klaipėdietis Raimundas Zenkevičius, nekartą iškovojęs prizines vietas atskirose pasaulio galiūnų konkurso rungtyse. Pasaulio galiūnų konkurso prizinis fondas - $10.000.

-- **Seimas priėmė** Valstybinės sienos apsaugos įstatymą. Pagal jį, valstybės sienas sausumoje ir teritoriniuose vandenyse saugos pasienio policija. Oro erdvės apsauga pavedama Krašto apsaugos ministerijai. Iki šiol visų sienų apsaugą vykdė Krašto apsaugos ministerija.

-- **47 lietuvių emigrantų** vaikai birželio 29 - liepos 23 dienomis Vilniaus universitete lanko vasaros lituanistines studijas. Jose keturias valandas per dieną vyksta kalbos pratybos, po to studentai dalyvauja ekskursijose po Vilnių, vyksta į užmiestį, susitinka su įdomiais žmonėmis.

JAV PREZIDENTAS LANKĖSI RYGOJE

JAV prezidentas Bill Clinton kelionę į Latviją, galima sakyti, pradėjo jau jos išvakarėse skambučiu Rusijos prezidentui Boris Jelcin. Rusijos prezidentui JAV prezidentas Clinton papasakojo apie savo būsimą dienotvarkę Rygoje. Oficialus Baltųjų Rūmų vyresnysis pareigūnas pasakė, kad Rusijos prezidentas Jelcin patvirtino, jog jis labai nori, kad 2.500 Rusijos kareivių paliktų Estiją iki rugpjūčio pabaigos, tačiau šis klausimas sietinas su dviejomis problemomis: išėjusių į pensiją karininkų apgyvendinimu arba Latvijoje ar Estijoje arba Rusijoje ir rusų mažumos teisėmis Estijoje.

Liepos 6 d. kelios minutės po 10 val ryto, Rygos tarptautiniame aerouoste nusileido specialus JAV "Air Force" lėktuvas. Šio lėktuvo pagrindinio keleivio - JAV prezidento Bill Clinton laukta buvo seniai. Taip prasidėjo pirmasis istorijoje JAV prezidento vizitas Latvijoje - vienoje iš trijų Baltijos valstybių. Lėktuvo trapu nulipo JAV prezidentas Bill Clinton, žmona Hillary Rodham Clinton bei jų dukra Chelsea.

Clinton, lydimas Latvijos prezidento Gintis Ulmanis, apėjo Latvijos garbės sargybą, išklausė abiejų šalių himnus. Latvijos prezidentas supažindino JAV prezidentą su Baltijos valstybių delegacijomis - iš pradžių Latvijos, vėliaus Estijos, galiausiai Lietuvos. Apie 10.35 val. prezidento ir jį lydinčių delegacijų mašinų kortedžas nuvažiavo į Rygos pilį.

Iš pradžių Clinton susitiko su Latvijos ministru pirmininku bei kitais aukštais šalies pareigūnais. Apie 11.15 val. JAV prezidentas ir Latvijos premjeras pasirašė dvišalę sutartį dėl prekybos santykių ir intelektualinės nuosavybės apsaugos.

Apie 11.30 val. Rygos pilies Baltajame kambaryje prezidentas Clinton susitiko su trijų Baltijos valstybių prezidentais. Be prezidentų prie stalo susėdo po du delegacijų narius. Lietuvos delegacijos centre sėdėjo prezidentas Algirdas Brazauskas, iš dešinės - užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, iš kairės patarėjas - Justas Paleckis. Už jų sėdėjo vertėja Raimonda Murmokaitė, ambasadorius Alfonsas Eidintas bei prezidento kancelriarijos vadovas Andrius Meškauskas. Oficialūs pokalbiai truko apie valandą ir 45 minutes. Jų metu buvo aptarta Baltijos valstybių saugumas, Kaliningrado srities demilitarizavimas, Baltijos valstybių dalyvavimas programoje "Partnerystė vardan taikos", Rusijos kariuomenės išvedimas iš Estijos bei Latvijos, JAV investicijų į Baltijos šalių ekonomiką, gamtos apsaugos ir kitos problemos.

Lietuvos prezidentas kalbėjo apie Lietuvos ir Baltijos valstybių saugumo ir ekonomikos bei energetikos problemas. Pasak ministro Gylio, JAV prezidentas pritarė Lietuvos prezidento pareikštoms mintims apie Lietuvos saugumo problemas, sukūrimą vieningos Europos be įtakos sferų bei blokų.

JAV prezidentas pasisakė už besąlygišką Rusijos kariuomenės išvedimą iš Latvijos ir Estijos, kuris nėra sietinas su jokiais kitais klausimais.

Specialiai buvo aptarta Kaliningrado srities problema. JAV prezidentas pritarė Lietuvos vadovo nuomonei, jog sritis turi teisę gyvuoti, o Lietuva pasiryžusi pagal visus tarptautinius teisės principus tai garantuoti, bet tai neturėtų tapti politinio spaudimo vieta.

Kalbant apie NATO, Clinton teigė, jog NATO šiuo metu kinta ir yra realios prielaidos šiai organizacijai tapti kokybiškai nauju dariniu su naujom funkcijom.

Apie 1.30 val. po pietų Baltijos valstybių ir JAV prezidentai atėjo į spaudos konferenciją. Nors buvo planuota, kad bus leidžiama užduoti tik 4 klausimus, tačiau jų buvo daugiau ir į beveik visus atsakinėjo JAV prezidentas. Konferencijos pradžioje trumpą pranešimą visų Baltijos šalių prezidentų vardu perskaitė Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis, po jo trumpą pranešimą - JAV prezidentas.

Atsakinėjant į klausimus, JAV prezidentui Bill Clinton teko aiškintis, kodėl prieš atvykdamas į Rygą jis kalbėjęsis su Rusijos prezidentu.

Paklaustas, kokia būtų JAV pozicija, jei Baltijos kraštus ištiktų blogiausia dalia, Clinton atsakė, kad apie tokią būseną neturėtume galvoti apskritai, tuo dar kartą patvirtindamas prieš kelis metus Baltijos šalių įrodytą teiginį - jog Baltijos šalių laisvė yra tik jų pačių rūpestis. JAV prezidentas išvengė tiesaus atsakymo į klausimą dėl Rusijos armijos išvedimo siejimo su rusakalbių gyvenimo sąlygomis Latvijoje ir Estijoje.

Po spaudos konferencijos buvo pasirašytos trijų Baltijos valstybių ir JAV sutartys dėl mokslo ir technologijos. Pasirašė Baltijos šalių užsienio reikalų ministrai ir JAV valstybės sekretorius Warren Christopher.

Vėliau Clinton nuvyko prie Laisvės paminklo, kur jis padėjo gėlių. Latvijos ir JAV prezidentai pasakė kalbas. Clinton pabrėžė, kad Amerika padės Baltijos šalims, padės atstatyti žemę. Pasibaigus oficialiai ceremonijai prezidentas Clinton kartu su žmona bendravo su aikštėje esančiais Rygos gyventojais.

Apie 5 val. JAV prezidentas Bill Clinton išskrido į Lenkijos sostinę.

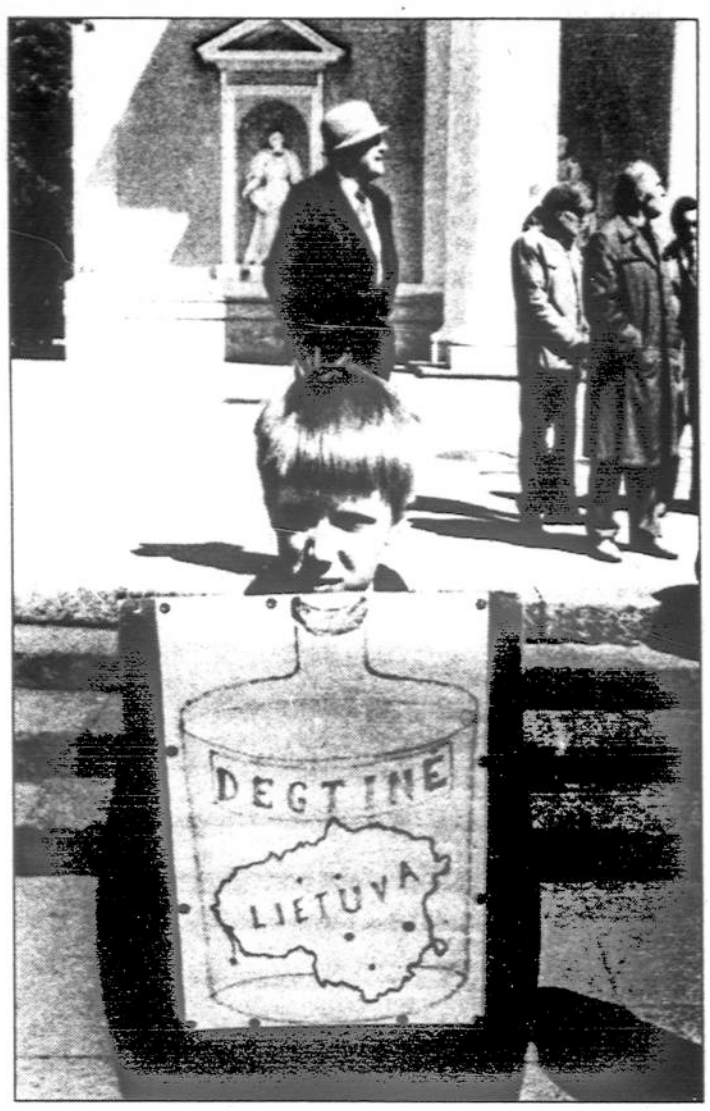

Vaiančiaus blaivybės draugijos nariai Vilniuje aikštėje prie Arkikatedros demonstruoja už blaivią Lietuvą.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

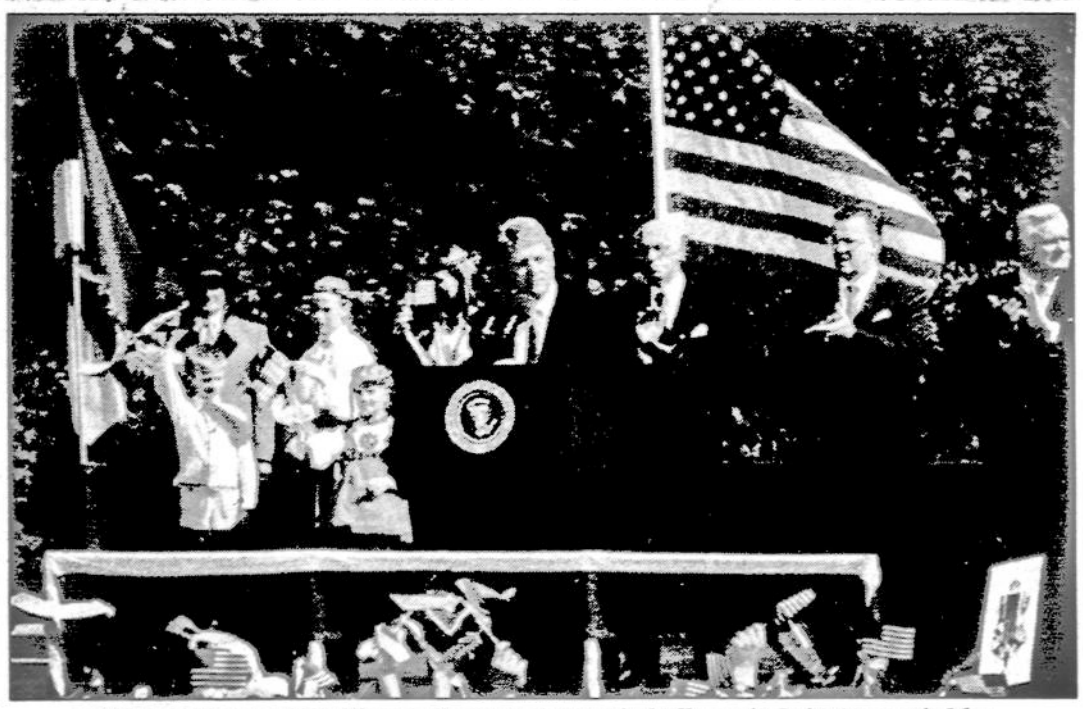

JAV prezidentas Bill Clinton liepos 6 d. Rygoje kalba prie Laisvės paminklo.

Baltųjų Rūmų nuotrauka

Į Taliną sugrįžo religijos ir kultūros šviesulys

Tėv. Sigitas-Benediktas Jurčys, OFM

Šiaurinio Talino priemiesčio dalyje, perkirsdama mišką ir skalaudama viduramžių vienuolyno griuvėsius, į Baltijos jūrą įteka upė, kurios vardas Pirita. Beje, ir šalia esantis miškas, griuvėsiai ir kelias, vedantis į buvusį vienuolyną yra vadinami tuo pačiu vardu Pirita.

Kas gi buvo toji Pirita? Kodėl šis vardas toks mėgiamas visoje Estijoje, bet ypač šiame Talino priemiestyje? Pažįstantis šventųjų gyvenimus šios vietovės lankytojas atsakymą ras bažnyčios frontone išvydęs smiltainyje iškaltą su lazda rankoje gyvai žygiuojančią maldininkę šventąją Brigitą. Pirita - tai estiškai Brigita.

1407 metais iš Suomijos vienuolyno Vadsteno į Taliną iškeliavo Šv. Brigitos seserys, norėdamos įkurti pati didžiausią jų Ordino vienuolyną. Seserų pasiryžimas išsipildė. Šiandien, apeidami visą esamų griuvėsių užimamą plotą, galime įsivaizduoti koks iš tiesų didelis buvo vienuolynas.

Pirmą kartą šio paminklo liekanas apžiūrėjau drauge su apaštalininiu nuncijumi. Tai buvo prieš dvejus metus, šaltą ir vėjuotą dieną. Dabar tais pačiais takeliais tarp griuvėsių vaikštinėjome su viešnia iš Tokijo, Kensodo paveikslų galerijos savininke Nobuko Yoshikuni. Šįkart buvo šilta ir saulėta birželio diena. Šilta buvo ir dvasinė prasme, kadangi bažnyčios ir vienuolyno griuvėsiuose skambėjo garsai, vaizduotėje įpūtė žarijas, likusias po 16 amžiuje užkurto Reformacijos laužo. Buvusio altoriaus vietoje būrelis jaunimo giedojo spiričiuelsus.

Vaikščiojau ir prisiminiau poeto Alfonso Jocio pasakytus žodžius: "Nesvarbu, kad šviesa mažesnė už tamsą, svarbu, kad ji neužgestų". (Vėliau seserys brigitietės man prasitarė, kad po to, kai liuteronai jas išvarė iš Estijos, ši vienuolija įsipareigojo kiekvieną dieną melstis už Piritos vienuolyno prisikėlimą).

Ir štai - nuostabu - po 400 metų į Taliną...vėl sugrįžo minėto Pirita vienuolyno šeimininkės, seserys brigitietės. Įdomiausia, kad tuo džiaugiasi visi - ir visų Bažnyčių atstovai ir pasaulietinė valdžia. Vienuoles pasitiko Estijos Vidaus reikalų ministerijos atstovai, kurie tuoj pat įteikė Vyriausybės potvarkį, įteisinantį seserų vienuoliją juridiškai. Šia proga Taline, katalikų bažnyčioje, apaštalinis nuncijus aukojo mišias, kuriose dalyvavo seserų brigitiečių Ordino abatė motina Teklė ir keturios seserys naujakurės: dvi italės, viena indė ir ketvirtoji meksikietė. Visos kalbančios pagrindinėmis Europos

(nukelta į 5 psl.)

IŠ LIETUVOS MISIJOS PRIE JUNGTINIŲ TAUTŲ VEIKLOS

Birželio 21 d. - Ambasadorius A. Simutis ir Misijos patarėja G. Damušytė dalyvavo Baltijos fondo ir Carnegie etikos ir tarptautinių santykių tarybos (Carnegie Council on Ethics and International Affairs) pietuose, surengtuose iš Lietuvos atvykusios delegacijos garbei. Delegacija, atvykusi užsienio investitorių Baltijos fondo kvietimu, aplankė užsienio laisvos prekybos zonas ir susipažino su jų darbu. Pietų metu žodį apie užsienio investicijų svarbą Lietuvai tarė LR Ekonomikos Ministras A. Vasiliauskas. Dalyvavo apie 40 svečių, jų tarpe JAV bankininkų ir verslininkų.

Misijos patarėja G. Damušytė dalyvavo Jungtinių Tautų Vystymo programos (UNDP) Europos ir NVS kraštų skyriaus sušauktame bryfinge, kuriame skyriaus direktorius A. Krulderink apibūdino Ženevoje birželio 7 - 17 d. vykusios UNDP vykdomosios tarybos sesijos sprendimus. Bryfinge pranešta, kad šis regionas, turintis skyriaus statusą, sieks lygaus traktavimo su kitais regionais, turinčiais aukštesnį biuro lygį, su kuriuo siejama ir stambesnė parama. Pastebėta, kad Rytų Europos ir NVS šalys nepakankamai kelia savo interesus UNDP sesijose Ženevoje ir kad ateinančioje sesijoje, kur bus svarstomi biudžetiniai klausimai, reikės kovoti už ribotus resursus.

Misijos patarėjas A. Gureckas dalyvavo Ukrainos laikinojo reikalų patikėtinio nepaprastojo pasiuntinio ir įgaliotojo ministro p. V. Khandogy išleistuvėse, kur susipažino su naujai paskirtu patikėtiniu p. B. Hudyma.

Birželio 22 d. - Misijos patarėja G. Damušytė dalyvavo JT Sekretoriato suregtame bryfinge apie JT agentūrų operacijų koordinacinius darbus tarptautinio vystymo srityje. JT sistemos programų integracija bus toliau svarstoma Ekonominės ir Socialinės tarybos sesijoje ateinantį mėnesį.

Misijos patarėjas A. Gureckas dalyvavo darbo grupės posėdyje Saugumo taryos praplėtimo klausimais, kur buvo diskutuojama, kiek narių turėtų sudaryti praplėstą Tarybą . Vakarų valstybės siūlo riboti narių skaičių, kad Taryba neprarastų savo paveikumo. Azijos, Afrikos ir Lotynų Amerikos kraštai nori tą skaičių išplėsti, kad Saugumo taryba geriau atspindėtų ir atstovautų visas Jungtinių Tautų nares - valstybes.

Birželio 23 d. - Misijos patarėja G. Damušytė su Danijos Misijos kariniu atašė B. Brandt ir JT Taikos palaikymo operacijų departamento atstovu maj. Blyth aptarė tolesnius ėjimus Jungtinėse Tautose dėl Lietuvos kariuomenės būrio (32 karių) dalyvavimo JT tikos palaikymo operacijose. Danija sutiko šią vasarą pradėti Lietuvos karių apmokymus ryšium su jų įjungimu į Danijos bataliono sudėtį UNPROFOR taikos palaikymo misijoje Kroatijoje.

Birželio 24 d. - URM perduotas Rusijos Federacijos laiškas dėl Latvijos pilietybės įstatymo, kuriame kritiškai vertinamas įstatymo kvotų principas. Rusijos laiškas, kuris buvo įteiktas JT Generaliniam sekretoriui dar prieš Latvijos parlamentui priimant įstatymą, yra skleidžiamas JT sistemoje kaip oficialus dokumentas. Dokumentas yra asignuotas 49-tosios (šio rudens) Generalinės Asamblėjos darbotvarkės punktui nr. 104 - "žmogaus teisių klausimai."

Šeimos problemos Vatikane ir Kaire

Popiežinė šeimos taryba gegužės pradžioje paskelbė dokumentą, pavadintą "Demografinės evoliucijos etiniai ir sielovadiniai metmenys". Vatikano radijui gegužės 16 d. duotame interviu apie dokumentą kalbėjo Popiežinės šeimos tarybos sekretorius vysk. Elio Sgreccia.

Paklaustas ar galima pastarąjį dokumentą vertinti kaip Bažnyčios atsaką į Kairę šiemet rugsėjo mėnesį įvyksiančios Jungtinių Tautų demografinės konferencijos baigiamojo dokumento projekto turinį, vysk. Sgreccia paaiškino, kad Popiežinės šeimos tarybos dabar paskelbtos gairės buvo sumanytos jau beveik prieš penkerius metus.

"Pastarąjį dokumentą, - kalbėjo vyskupas, - keletą metų rengė mūsų Tarybos pakviesti ekspertai, iki dabartinės versijos priėmimo buvo padaryta daug pataisų. Tačiau, atsižvelgus į šių metų įvykius ir chronologinę įvykių seką, galima sakyti, kad tikrai Bažnyčia šiuo dokumentu komentuoja ir kritikuoja tuos Kairo konferencijos baigiamojo dokumento projekto teiginius, kurie nesiderina su jos požiūriu į gyvybę, šeimą ir pažangą. Kitaip sakant, Popiežinės šeimos tarybos dokumentas beveik atsitiktinai pasirodė tokiu konfrontacijos laiku, bet antra vertus, tokio dokumento labai reikėjo būtent šiuo metu".

Pirmajame dokumento skyriuje gvildenama problematika sutampa su dauguma Kaire svarstysimų problemų. Kaip žinoma, Kairo konferencijoje bus kalbama apie demografinės evoliucijos ir socialinės pažangos tarpusavio priklausomybę. Baigiamajame konferencijos dokumente siūloma stabdyti demografinę evoliuciją, riboti gimimų skaičių, idant galėtų būti siekiama socialinės ir ekonominės pažangos. Kitaip sakant, juo mažiau žmonių, juo geresnis, prabangesnis gyvenimas.

Su šita prielaida Bažnyčia negali sutikti, nes pažangą ji supranta kaip vyksmą, apimantį kiekvieną ir visą žmogų, o ne kaip rezervuotą išrinktiesiems. "Tačiau tai ne viskas, - kalbėjo vyskupas Sgreccia. - Po šia prielaida slypi dar didesnis nuomonių skirtumas. Kairo konferencijos baigiamasis dokumentas pateikia gimimų kontrolės būdus: kontracepciją, sterilizaciją ir abortą. Bažnyčios įsitikinimu, toks problemos supratimas ne tik nežada pažangos, bet ją iš principo kompromituoja. Pirmiausiai, - moko Bažnyčia, - apie šeimos dydį ir palikuonių skaičių sprendžia ne kas kitas, kaip tuoktiniai. Dėl to negalima sutikti, kad valstybės nustatinėtų šeimų gausumą. Dar baisiau, jei demografinės politikos nustatomos tarptautiniu mastu ir jos tiesiog primetamos trečiojo pasaulio valstybėms, kaip sąlyga ekonominei pagalbai gauti".

Vyskupas Sgreccia taip pat atkreipė dėmesį dar į vieną pavojų. Ankstesnėse Jungtinių Tautų demografinėse konferencijose buvo pasmerktas vadinamasis cheminis abortas. Tai yra konferencijų dalyviai pasisakydavo prieš vadinamąjį spontaniškąjį abortą sukeliančių cheminių preparatų įteisinimą. Tuo tarpu Kairo konferencijos dokumente apie pastaruosius preparatus kalbama ne kaip apie abortines priemones, bet kaip apie eilines kontraceptines priemones.

Galop baigdamas savo pasisakymą, vysk. Sgreccia išreiškė viltį, kad per šiuos keletą mėnesių, kurie liko iki Kairo konferencijos pradžios, pasikeis ligšiolinės, kontracepcijos ir aborto įteisinimui palankios nuostatos; kad mažiau dėmesio bus skirta pragmatiniams pažangos aspektams, o daugiau prigimties ir doros reikalavimams.

Truputis statistikos

Pagal 1994 metų Bažnyčios metraštį ("Annuario Pontificio"), 1993 m. gruodžio 31 d. visame pasaulyje buvo 4,116 katalikų vyskupų - 2,330 vyskupų ordinarų, 1,055 vyskupai pagalbininkai ir 731 emeritas. Tą pačią dieną visame pasaulyje buvo 404,641 kunigas, kurių 64,2% priklausantys vyskupijoms ir 35,8% - vienuoliai. Net 50% visų kunigų yra europiečiai. Sparčiai didėja klierikų skaičius: per penkiolika metų viso pasaulio mastu jis padidėjo 62,8%, o Afrikoje - 117%.

-o-

Religinis turizmas šiuo metu sudaro maždaug 26% viso pasaulio turizmo. Galima išskirti dvi religinio turizmo rūšis: maldingą turizmą ir turizmą, nukreiptą į religinės kultūros pažinimą bei ugdymą. Kasmet pasaulyje abiejų rūšių kelionėse dalyvauja maždaug šimtas ir vienas milijonas žmonių. Italijoje stambiausias religinio turizmo centras yra Roma. 1993 metais čia apsilankė penki milijonai ir 400,000 žmonių. Po Romos seka Loreto Marijos šventovė Paduva (kur palaidotas šv. Antanas), Asyžius (šv. Pranciškaus gimtinė).

-o-

Iki 1993 m. pabaigos Šv. Raštas - visas arba bent jo dalys - buvo išverstas į 2,062 pasaulio kalbas ir tarmes. Šiuos duomenis pranešė Šveicarijoje veikiantis Biblijos institutas. 1992 metais pasirodė viso Šv. Rašto vertimas į albanų kalbą ir į Čado, Benino, Malawio ir Indijos dialektus. Afrikoje Šv. Raštas jau išverstas į 587 kalbas ir dialektus; tuo tarpu Europoje yra 189 Šv. Rašto kalbinės vesijos.

-o-

Afrikos Bažnyčia - tai jau nebe tie trys su trupučiu milijonų katalikų, kurie buvo Afrikoje 1927 metais. Jau 1946 m. katalikų skaičius viršijo septynis su puse milijono, 1955 m. pasiekė 15 su puse milijono, 1975 m. jų buvo 42 milijonai. Šiuo metu Afrikoje priskaičiuojama 95 milijonai katalikų tikėjimą išpažįstančių žmonių. Dabar Afrikoje yra 497 vyskupai, iš kurių 326 vietinės kilmės; apie 21,000 kunigų, maždaug 15,000 klierikų, 44,000 moterų vienuolių, virš 246,000 katechetų. Darbas organizuojamas daugiau kaip 9000 parapijų ir 70,000 misijų stočių. **VRLS**

Tėvystės ir motinystės atsakomybė

Šv. Tėvas "Laiške šeimoms" svarsto du svarbius klausimus. Pirmasis, daugiau bendras yra "Meilės kuriama civilizacija", o antras - daugiau specifinis: "Tėvystės ir motinystės atsakomybė".

"Jau esame kalbėję, - primena Šv. Tėvas, - kad iš santuokos, siekiant bendro santuokinio gėrio, kyla dviguba atsakomybė; pirmiausia - sutuoktinių vieno prieš kitą, o paskui - prieš šeimą. Todėl ir bendras santuokinis gėris yra Kūrėjo įdiegtas žmogui, kad šis galėtų gerai suvokti savojo pašaukimo atsakomingumą ir gyventų kilniai. Juk nuo žmonių priklauso tiek socialinis, tiek ir ekonominis bei politinis gyvenimas".

Pastoralinė konstitucija "Gaudium et spes" kalba apie santuokos ir šeimos kilnumą, taip reikalingą ir valstybei, ir Bažnyčiai. Nes šeima įvairiose epochose buvo ir yra svarbiausių žmoniškų vertybių puoselėtoja ir saugotoja. Tėvystės ir motinystės atsakomybė konkrečiai įpareigoja ir šiandieniniame pasaulyje, kuris labai greitai kinta.

Konkrečiu būdu, ši atsakomybė pirmiausia pasireiškia tada, kada vyras ir moteris, sujungti šventu Santuokos ryšiu, tampa gimdytojais. Ypač šis momentas yra svarbus kaip asmenų - tėvo ir motinos - tarnavimo naujai gyvybei pradžia.

"Taigi, - tęsia toliau Popiežius - Bažnyčia nuolat ragina savo tikinčiuosius "skaityti laiko ženklus". Nes kiekviena epocha turi savų, grynai specifinių ženklų. Savo laiku šv. Paulius ragino savuosius visada "išlaikyti sveiką mokymą" (plg. 2 Tim 4,3). Tai nemažiau svarbu yra ir šiandien. Tik įsijungdama į Bažnyčios gyvenimą, kiekviena šeima gali atrasti naujo ir svarbaus savojo pašaukimo realizavime šiandieniniame pasaulyje".

Šiandien šeimoms į pagalbą ateina įvairios mokslo sritys, kaip medicina, psichologija, sociologija... Tačiau ne mažiau svarbią reikšmę ir toliau turi kiekvieno tėvo ir kiekvienos motinos asmeninė patirtis. Todėl ir tokiose nedidelėse bendruomenėse, kaip parapija, šeimos gali pasidalinti gražiausia savo patirtimi, patarti ir padėti vieni kitiems.

Bažnyčia taip pat nekartą įvairiuose dokumentuose yra pasisakiusi apie tėvystės ir motinystės atsakomybę. Paminėtini Bažnyčios dokumentai: enciklika "Humanae vitae", 1980 metų vyskupų sinodo dokumentai; apaštalinis laiškas "Familiaris consortio", taip pat kiti tikėjimo doktrinos kongregacijos dokumentai, kaip pavyzdžiui "Donum vitae" ir kt.

Bažnyčia nuolat pabrėžia tėvystės ir motinystės atsakomybę, ypač ginant pradėtą gyvybę, ginant tėvų ir vaikų teises. Bažnyčiai labai brangi ir artima kiekviena šeima, brangi kiekviena gyvybė, nes ji yra Dievo dovana, todėl ir ji, kaip gera nesuskaitomų vaikų motina, visada pasiruošusi eiti su jais gyvenimo keliu, dalytis džiaugsmais ir skausmais.

Prisiminkime, kad ir popiežiaus Pauliaus VI encikliką "Humanae vitae". Tai vienas iš bazinių šiandieninės Bažnyčios dokumentų apie tėvų ir motinų atsakomybę naujos gyvybės akivaizdoje. Žmogus bus gerbiamas tiek, kiek bus gerbiama kiekviena gyvybė, kiekviena tėvystė ir motinystė.

Vatikano II susirinkimas, kalbėdamas apie visuotinį žmogaus pašaukimą, atskirai primena ir sutuoktinių - tėvų ir motinų - ypatingą pašaukimą, išskirtinai primindamas ir paaiškindamas sąvokas *asmenybė* ir *dovana*. Santuoka - dviejų asmenybių - vyro ir moters - sąjunga, o kiekviena nauja gyvybė yra Dievo dovana.

Sugrįžęs Popiežius kalba apie kančios prasmę

Popiežius Jonas Paulius II gegužės 27 d. grįžo į Vatikaną iš Gemelli poliklinikos ligoninės, kurioje praleido 29 dienas. Gegužės 29 d., sekmadienį, Popiežius vėl, kaip įprasta, iš savo darbo kabineto lango kreipėsi į aikštėje susirinkusius maldininkus. Padėkojęs visiems, kurie rūpinosi jo sveikata ligoninėje ir visiems, kurie už jį meldėsi, Šv.Tėvas toliau kalbėjo apie kančios prasmę.

"Dėkoju Dievui už kančios dovaną, - sakė Popiežius. Būdamas ligoninėje apmąsčiau savo pontifikatą ir matau didelę prasmę tame, kad šįmet vėl, kaip ir prieš trylika metų, kai buvo pasikėsinta į mano gyvybę, turėjau kentėti. Prisiminiau kilnųjį kardinolą Wyszynski, Lenkijos primą, kuris mano pontifikato pradžioje pasakė: Jeigu Viešpats tave pašaukė, Tu turi įvesti Bažnyčią į trečiąjį tūkstantmetį. Tada maniau, kad turiu įvesti Bažnyčią į naują tūkstantmetį malda, įvairiomis iniciatyvomis. Bet dabar matau, kad to nepakanka. Įžengiant į trečiąjį tūkstantmetį reikia kančios. Kodėl dabar, kodėl šiais, šeimos metais? Todėl, kad šeima yra pavojuje, šeima yra puolama - todėl Popiežius turi kentėti. Popiežius turi kentėti, kad šeimos ir visas pasaulis matytų, jog yra Evangelija, kančios Evangelija, su kuria reikia eiti į ateitį, į trečiąjį tūkstantmetį, kuris turi būti šeimos tūkstantmečiu. Aš dėkoju Švenčiausiajai Mergelei Marijai už šitą kančios dovaną. Susitiksiu ir kalbėsiuos su pasaulio stipriausiais ir suprantu, kaip svarbu jiems pateikti kančios argumentą, nes tai vienintelis argumentas, kuris man lieka. Aš galiu pasakyti: susimąstykit, kodėl Popiežius vėl turi kentėti, pabandykit šitai suprasti".

VIRGINIA ALEKSANDRAVIČIŪTĖ, lietuviškai kalbanti advokatė, teikia paslaugas IMIGRACIJOS bei ŠEIMOS teisiniuose reikaluose. The American Immigration Lawyers Association narė. Turi leidimą praktikuoti Massachusetts ir Washington, D.C. One Bulfinch Place, Suite 100, Boston, MA 02114.
Tel.: (617) 723-2242; FAX: (617) 723-1899.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.
Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

†
KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA
- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

LIETUVOJE

-- **"Jeigu rytoj vyktų** rinkimai..." "Respublikoje" paskelbtais Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos bei viešosios nuomonės tyrimų kompanijos "Baltijos tyrimai" duomenimis, rinkimuose šiuo metu į Seimą, nė už vieną partiją nebalsuotų 18,2%, visiškai neitų balsuoti - 22,8% apklaustųjų. Gegužės 11 - 18 d. 102 Lietuvos vietovėse buvo apklausta 1178 vyresni nei 15 metų žmonės. Į klausimą "Jeigu rytoj vyktų rinkimai į Seimą, už kurią partiją jūs balsuotumėte?" atsakymai štai tokie: balsuotų už LDDP - 18,9%, KDP - 10,7%, Konservatorių partiją - 6,3%, Sąjūdį - 4,4%, Centro sąjungą - 3,9%, SDP - 3,9%, Demokratų partiją - 2,6%, Liberalų sąjungą - 1,5%, Lenkų sąjungą - 1,3%, už kitas - 0,4%. Tik 4,5% apklaustųjų atsakė nežiną už ką balsuotų.

-- **Europos Tarybos** Parlamentinės Asamblėjos sesijoje tarptautinės teisės specialistas profesorius Pranas Kūris devyneriems metams išrinktas Europos žmogaus teisių teismo teisėju. Lietuvos prezidento dekretu prof. P. Kūris nuo birželio 20 d. atšaukiamas iš nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus Belgijos Karalystei, Olandijos Karalystei ir Liuksemburgo Didžiajai Kunigaikštystei pareigų. Galimas daiktas, kad Lietuvos ambasada Briuselyje bus sujungta su Lietuvos nuolatine misija prie Europos Bendrijos ir NATO. Pasak tos misijos vadovo ambasadoriaus A. Venskaus, tam tikram laikui tai būtų teisingas sprendimas. Jeigu būtų pasiūlyta, A. Venskus sutiktų eiti ambasados vadovo pareigas.

-- **Lietuvos Vyriausybė** leido grąžinti Šeduvos religinei bendruomenei klebonijos pastatą Šeduvoje ir Kauno Arkikatedros bazilikos religinei bendruomenei - klebonijos pastatą Kaune, Raguvos g. 20.

-- **A. Beišys - prezidento adjutantas**. Prezidento A. Brazausko adjutantu paskirtas pulkininkas leitenantas Audronius Beišys Pagrindinė adjutanto pareiga - padėti Prezidentui atlikti vyriausiojo ginkluotųjų pajėgų vado pareigas. A. Beišiui 41 metai. Yra baigęs Leningrado aukštąją bendrosios kariuomenės komandinę mokyklą. Paskutinė jo tarnybos sovietinėje armijoje vieta 1988 m. - Užkaukazė, desantinė šturmo brigada. Plk. ltn. A. Beišys nuo 1991 m. iki šiol tarnavo lauko kariuomenės "Geležinis vilkas" brigadoje. Paskutiniu metu laikinai ėjo šios brigados vado pareigas.

Kauno Laisvės alėja pasipuošusi vasaros rūbu. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718- 827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year $30.00. Single copy $1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Sveikiname draugišką kolegą

Lietuviškoji spauda Amerikoje turi ilgą ir gražią istoriją, susietą su tautiniu atgimimu. Didėjant lietuviškam sąmoningumui, stiprėjo ir spauda. Pirmas lietuviškas laikraštis Amerikoje pasirodė dar prieš "Aušros" laikus, prieš 1883 m. Tai buvo "Gazieta Lietuviszka, Rasztas paszwestas del lietuwniku Amerikoje", pasirodęs 1879 m. rugpjūčio 16 d. Nuo tos datos Amerikoje lietuviški laikraščiai kaip kokios gėlės prasiskleidė ir nužydėjo, sukeldami sąjūdį, išjudindami visuomenę, stiprindami lietuviškumą, gindami tautines ir kultūrines teises.

Iš anos dinamiškos gadynės štai "Draugas" liepos mėn. 12 d. paminėjo 85 metų amžiaus sukaktį. "Draugas" pasirodė 1909 m. liepos 12 d. Wilkes - Barre, PA. Pirmuoju redaktoriumi buvo kviečiamas kun. A. Civinskas, bet jam negalint atvykti, dvi savaites redagavo kun. K. Urbonavičius, (vėliau uoliai bendradarbiavęs "Darbininke"), kol redagavimą perėmė kun. A. Kaupas. Laikraštis į Chicagą buvo perkeltas 1912 m. liepos 4 d. Nuo 1916 m. kovo 31 d. paverstas dienraščiu.

Laikraštį leido "Draugo" bendrovė, kurios branduolį sudarė Chicagos lietuviai kunigai. 1920 m. leidimas perduotas Tėvams marijonams. Jie nusipirko trijų aukštų namus 2334 So. Oakley Ave. Ten ir įsikūrė "Draugas" 37-iems metams.

1957 m. redakcija ir administracija persikėlė į naujas modernias patalpas, kurias pastatė marijonai su visuomenės talka. Čia, 4545 West 63 St., "Draugas" ir dabar gyvuoja, suorganizavęs modernią spaustuvę, knygų platinimo kioską, knygų leidimo klubą.

Perėmus marijonams, redakcijoje dirbo kun. Pr. Bučys, kuris vėliau buvo pakeltas į vyskupus. Nuo 1927 m. "Draugą" redagavo žymus ir plataus masto visuomenininkas Leonardas Šimutis. Nuo 1952 m. rugsėjo 1 d. redakcijos vadovavimą perėmė marijonai ir redaktoriumi paskyrė kun. V. Bagdonavičių. 1958 m. rugsėjo mėn. moderatoriumi paskirtas kun. Pranas Garšva, kuris su maža pertrauka ir ėjo šias pareigas apie 35 metus.

Redakcijoje ilgą laiką dirbo kun. Juozas Prunskis, pradžioje redagavęs kultūrinį priedą, paskui buvęs redakcijos talkininkas įvairiems darbams. 1962 m. atėjo Kazys Bradūnas, redagavęs kultūrinį priedą iki 1982 m. kol išėjo į pensiją. Rašytojas Aloyzas Baronas redakcijoje dirbo nuo 1955 m. iki savo mirties 1980 m. rugsėjo 4 d. Česlovas Grincevičius 1971 - 1978. Paskui dažnai pavaduodavo įvairius redaktorius atostogų ar ligų metu. Bronius Kviklys redakcijoje dirbo nuo 1968 iki 1980 m.

Dabar "Draugą" redaguoja keturios moterys. Danutė Bindokienė yra vyr. redaktorė, Aldona Zailskaitė redaguoja pirmą puslapį, Aušrelė Liulevičienė - kultūrinį priedą, Irena Regienė - korespondencijas ir kitą medžiagą. Administratoriumi yra Vytautas Radžius, moderatoriumi kun. V. Rimšelis.

Dienraštis nuo 1951 m. apie 35 metus skelbė romano konkursus, puoselėjo lietuvišką kultūrinę veiklą, vadovavo lietuviškos knygos klubui, kuris veikia ir dabar.

Šios sukakties proga sveikiname draugišką kolegą. Linkime ištvermės ir neišsenkančios energijos, nes išeivijai tikrai reikia geros lietuviškos spaudos, kuri palaikytų jos kūrybines nuotaikas ir lietuviškumą.

Ir "Darbininkas" pasirodė anų sąjūdžių laikais, ir jis už 6 metų šveš 85 metų sukaktį. Taigi, esame kolegos, ištvermingai ilgus metus dirbę ir dabar tebeplušą lietuviško žodžio baruose.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Dvyliktasis Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks 1994 m. spalio 29-30 dienomis Chicagoje

Kai po slapto Hitlerio ir Stalino susitarimo Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, visos patriotinės lietuvių išeivių grupės Amerikoje susibūrė draugėn pasiryžusios vesti kovą dėl Lietuvos laisvės. Įtakingieji to laiko mūsų visuomenės veikėjai, pasistengė didžiąsias mūsų išeivijos grupes, iki to laiko gana kietai besigrūmusias, sujungti į bendrą patriotinį vienetą - Amerikos Lietuvių Tarybą (ALTą). Tačiau apsijungimo procesas buvo ilgas.

Prasidėję pašnekesiai ir pasitarimai su Antanu Oliu, Amerikos Lietuvių Misijos pirmininku, noriau klostėsi šalpos organizacijos steigimo reikaluose, negu ideologinėse platumose. Pradėtos 1945 metais inž. Antano Rudžio iniciatyvos aukščiausio tikslo vardu kuo racionaliau apsijungti pilnai įsikūnijo tik 1949 metais, kai Amerikos Lietuvių Misija galutinai įsijungė į Amerikos Lietuvių Tarybą 4-ąją ideologinę grupę.

Palaipsniui suartėjus pažiūroms, tada atsakingieji vadovai Leonardas Šimutis, dr. Pijus Grigaitis, Mikas Vaidyla ir adv. Antanas Olis, ALTo bazėje galutinai apjungė ir katalikus ir socialistus, ir sandariečius, ir tautininkus.

ALTas buvo pirmasis bendras Lietuvos laisvinimo veiksnys JAV, iššauktas Lietuvos okupacijos.

Apjungus šias pagrindines mūsų išeivijos sroves, buvo svarbu į užsibrėžtą veiklą įtraukti ir visus kitus lietuviškosios išeivijos sambūrius: organizacijas, susivienijimus, draugijas, klubus, periodinę spaudą ir kt. To siekdama Amerikos Lietuvių Taryba nusistatė kas penkeri metai šaukti Amerikos Lietuvių Kongresus.

Amerikos Lietuvių Taryba, sudaryta iš įvairių įdeologinių ir politinių organizacijų savo tiksluose užsibrėžė kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo "jos istoriškai etnografinėse sienose su reikalingais geografiniais ir etnografiniais korektyvais", siekti visose srityse demokratizacijos.

Vėlesniajai Amerikos lietuvių kartai teko toliau tęsti ALTo senųjų veikėjų pramintą pagrindinį veiklos kelią, veikiant JAV-ose savo ir pabaltiečių vardu, dalyvaujant tarptautinėse konferencijose nuo Helsinkio iki Maskvos, palaikant ryšį su Lietuvos atstovais, VLIKu ir bendrinėmis organizacijomis.

XI-tame Amerikos Lietuvių Kongrese užmegztas ryšys su Lietuvoje atsikūrusiomis demokratinėmis, politinėmis organizacijomis, o dabar jau palaikomas ryšys su Lietuvos Respublikos vyriausybe ir jos atstovais.

Po partizanų, laisvės kovotojų, Sibiro tremtinių ir dabartinėje kovoje žuvusiųjų aukų, Lietuvai atgavus tarptautinį pripažinimą, ji vėl kėlėsi laisvam, nepriklausomam demokratiškam gyvenimui.

Pirmieji Lietuvos valstybės atsikūrimo žingsniai yra nelengvi. Lietuvai ir toliau reikalinga visokeriopa parama.

Pagal a.a. Lietuvos ambasadoriaus Stasio Lozoraičio, Jr., žodžius, Amerikos Lietuvių Taryba, mūsų "sena ir nusipelniusi organizacija nėra toli gražu pabaigusi savo funkcijų mūsų visuomeniniame bei politiniame gyvenime".

Amerikos Lietuvių Taryba ir toliau veiks, bus stipriu savo Tėvynės - Lietuvos ramsčiu.

Kun. Vincentas Parulis, MIC, - sukaktuvininkas

Vincentas ir Agnietė Paruliai išaugino tris sūnus, iš kurių vyriausias Vincentas pasirinko vienuolinio gyvenimo kelią. Jis gimė 1914 m. spalio 8 d. Worcester, MA. Čia augo ir pradėjo pirmuosius mokslus.

Baigęs Šv. Jono aukštesniąją mokyklą, Vincas įstojo į Marijonų kolegiją, Hinsdale, IL. Vėliau grįžo į Marianapolio kolegiją, Thompson, CT, ir po dviejų metų ją baigė. 1935 m. išvyko į Marijonų vadovaujamą kunigų seminariją, Hinsdale, IL.

1944 m. rugpjūčio 13 d. Chicagos arkivyskupas Samuel Strich Vincentą įšventino kunigu. Kokį džiaugsmą širdyje pergyveno jaunasis kunigas, jo tėveliai, broliai, Marijonų vienuolija, o ypatingai Worcesterio, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos parapiečiai!

Pirmoji kun. V. Parulio, MIC, pastoracijos vieta buvo Šv. Jurgio parapija Chicagoje.

1945 m. Vincas pradėjo muzikos studijas De Paul University ir dėstė Gregorianišką giedojimą Marijonų kunigų seminarijoje. Po kelerių metų šalia muzikos studijų universitete kun. V. Parulis, MIC, paskirtas marijonų leidžiamų žurnalų "Laivas" ir "The Marian" reikalų vedėju ir redaktoriumi.

Laikui bėgant ir spaustuvės darbams didėjant Marijonų turimos patalpos pasidarė permažos. Čia buvo spausdinamas ne tik dienraštis "Draugas", bet ir savaitiniai bei mėnesiniai žurnalai. Tėvų Marijonų vadovybė nusprendė statyti naują vienuolyną ir spaustuvę. Kun. V. Parulis MIC, buvo paskirtas statybos fondo vajaus vyriausiu iždininku.

1957 m. kun. V. Parulis, MIC, skiriamas klebonu į Šv. Jurgio parapiją Niagara Falls, NY. Šalia parapijos darbų jis buvo narys "The Planning Board of the City of Niagara Falls" ir miesto gaisrininkų kapelionas.

1967 m. perkeliamas į Švč. M. Marijos parapiją Plano, IL, ir Šv. Patriko parapiją Bristol, IL (dviejų parapijų klebonas).

1978 m. kun. Parulis buvo sugrąžintas į Marianapolį ir paskirtas namų viršininku. 1987 m. rudenį kun. Vincentas paskirtas klebonu į savo gimtąją Šv. Kazimiero parapiją Worcester, MA. Čia jo laukė dideli parapijos darbai ir rūpesčiai. Pirmas jų - būtinas parapijos salės po bažnyčia atnaujinimas.

Parapijai esant gerame finansiniame stovyje, 1989 m. klebonas ir parapijos taryba nutaria šį darbą pradėti. Vyskupija ilgai delsė ir šiam darbui pradėti leidimo nedavė. Pagaliau 1991 m. sausio mėnesį darbas pradėtas. Netikėtai atsirado nepramatytos kliūtys ir darbas sustabdomas. Dar prisidėjo ir bažnyčios reikalingi pataisymai.

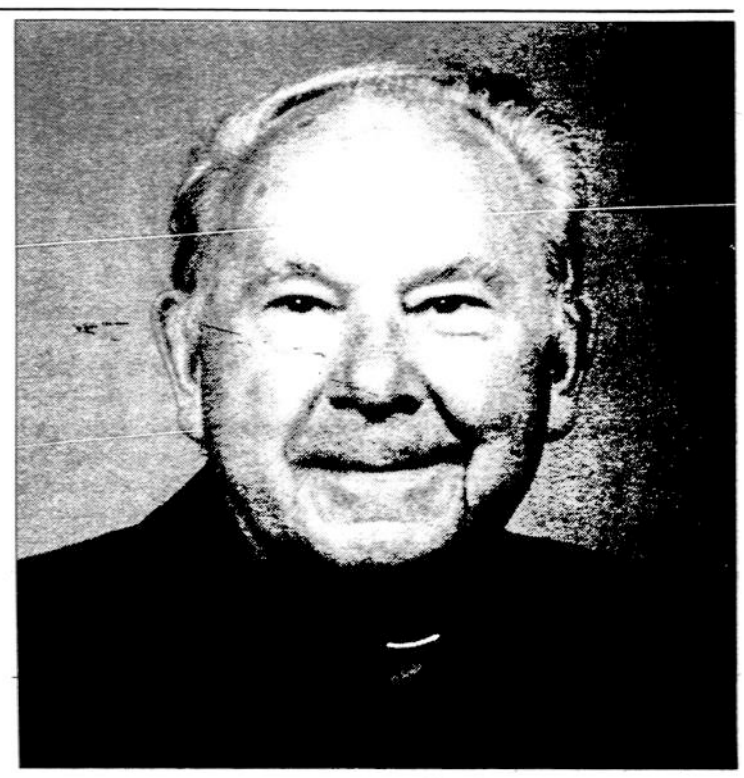

Kun. Vincentas Parulis, MIC.

1993 m. vėlai rudenį beveik užbaigtas bažnyčios išorinis pataisymas. Pasilikęs tik salės atnaujinimo užbaigimas.

Šių ir kitų parapijos rūpesčių fone kun. V. Parulis, MIC, švenčia auksinį kunigystės jubiliejų. Džiaugiamės kartu su juo, kad jo sulaukė.

Jubilijatas kun. Vincentas J. Parulis, MIC, padėkos mišias aukos gimtosios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 10 val. ryto.

Parapijos taryba ir parapiečiai ruošiasi jubilijatą gražiai pagerbti Maironio Parko didžiojoje salėje per pokylį 1 val. popiet. Mielam klebonui linkime Dievo palaimos ir geriausios sveikatos.

J.M.

Rezistencijos vyriausiosios karinės ir politinės vadovybės kūrimas

Dalia Kuodytė

Perspausdinta iš "Lietuvos aido", Nr. 106, 107, 111 **1**

Liepos mėnesį sukanka 50 metų, kai Lietuva priėmė iššūkį ir stojo į dešimtmetį karą, kurio tikslas buvo apginti savo garbę ir gyvastį. Vienas iš požymių, rodantis, kad šį procesą galima vadinti karu - vieningos vadovybės, veiksmų koordinacijos mechanizmo sukūrimas. Svarbu ir tai, kad šią vadovybę galime laikyti vienintele teisėta Lietuvos valstybingumo tęsėja.

Karinė ir politinė rezistencijos vadovybė buvo kuriama visą aktyviosios kovos laikotarpį (1944 - 1953 m.).

Padėtis, kurioje atsidūrė Lietuva 1944 m., pati diktavo šios problemos sprendimo būdus. Kova prieš okupantus iš tiesų prasidėjo stichiškai, dėl to neišvengta klaidų ir bereikalingų aukų. Be to, buvo tikimasi Vakarų pagalbos nepriklausomybei atgauti: iš pradžių - Taikos konferencijos sprendimo, vėliau - galimo anglų-amerikiečių ir sovietų karo rezultato. Ir vienu, ir kitu atveju reikėjo centro, kuris galėtų kalbėti tautos vardu, taip pat koordinuoti kovojančių pajėgų veiksmus.

Buvo svarbu parodyti pasauliui, kad Lietuva nesusitaikė su okupacija ir pasiryžusi siekti laisvės visomis galimomis priemonėmis.

Deja, pasaulis liko kurčias ir aklas, okupuoti kraštai turėjo kovoti vieni.

Taigi vyriausiosios vadovybės ir karinių struktūrų centralizacijos būtinybė buvo akivaizdi, bet čia slypėjo ir didžiausi pavojai. Būtent į vadovaujančius centrus visą laiką buvo nukreiptas okupanto dėmesys. Griežta centralizacija buvo pavojinga ir tuo, kad daug žalos galėjo padaryti KGB agentai, įdiegti į vadovaujančias grandis.

Nepaisant to, struktūrų centralizacija, organizuotumas buvo būtinas propagandiniame kare - pagal 1949 m. Ženevos konvenciją okupuoto krašto gyventojų teisė priešintis okupantams pripažįstama, jei laikomasi šių kovos taisyklių: vadovauja atsakingas asmuo, nešiojami atitinkami iš toliau matomi ženklai, viešai nešiojami ginklai. Visa tai buvo būdinga pokario laisvės kovotojams.

Vieningos kovojančio krašto vadovybės idėja kilo vokiečių okupacijos metu ir jiems besitraukiant iš Lietuvos. Pasipriešinti artėjančiai Raudonajai armijai rengėsi visos nacių okupacijos metais sukurtos pogrindinės organizacijos - telkė ginkluotus dalinius, kūrė politinio ir karinio pasipriešinimo planus, tarėsi dėl vieningos vadovybės ir struktūrų.

1943 m. lapkričio 25 d. susikūręs Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (toliau VLIKas), deja, nesugebėjo sujungti krašto pajėgų, sudaryti vieningos vadovybės ir numatyti teisingos strategijos bei taktikos.

1944 m. sausio mėnesį Kaune buvo įkurta VLIKo Karo Taryba, kuriai priklausė generolai Stasys Raštikis, Kazys Musteikis, Stasys Pundzevičius, Motiejus Pečiulionis, plk. ltn. Antanas Zubrys. Karo Tarybos tikslas buvo vienyti karines ir politines pajėgas kovai už nepriklausomybę. Tų pačių metų sausio mėnesį Vilniuje jau buvo suformuotas Vilniaus apygardos štabas, kuriam vadovavo M. Pečiulionis, jo pavaduotoju tapo buvęs Vilniaus Burmistras Dabulevičius. Vasario mėn. M. Pačiulionio nurodymu Dabulevičius užmezgė ryšius su Lietuvos Laisvės Armijos (toliau - LLA) ir Kęstučio organizacijų vadovais ir tarėsi dėl bendrų veiksmų. Minėtų organizacijų atstovai sutiko, esant reikalui, vykdyti M. Pečiulionio įsakymus.

Po to, kai 1944 m. pavasarį gestapas areštavo daugumą VLIKo narių ir "mažojo" VLIKo posėdyje (dalyvavo K. Bielinis, A. Gineitis, B. Navickas ir P. Šilas) birželio mėnesį buvo nutarta perkelti šią organizaciją į Vakarus, vienintelis Lietuvoje likęs Karo Tarybos narys M. Pečiulionis, susisiekęs su LLA vadovybe, nuo 1944 m. liepos 9 d. gavo įgaliojimus organizuoti pasipriešinimą. Nors anksčiau VLIKo vadovybei nepavyko susitarti su LLA (pernelyg skyrėsi nuomonės dėl kovos taktikos), būtent ši organizacija nuo 1944 m. vasaros ėmė telkti pasipriešinimo pajėgas ir vadovauti joms.

1944 m. vasarą LLA nario priesaiką davė gen. M. Pečiulionis. Kadangi jis tebeturėjo VLIKo Karo Tarybos nario įgaliojimus, be to, jam paklusti buvo pasižadėję Kęstutėnų kariniai daliniai, - LLA vadovybei toks žmogus buvo labai parankus.

Jau 1944 m. liepos 17 d. Šiauliuose M. Pečiulionis pasirašė Direktyvą Nr. 1, kurioje LLA karinėms pajėgoms įsakoma tvarkingai trauktis su frontu, o jei rusų armijos nepavyks sustabdyti, - slėpti ginklus ir, perėjus į pogrindį, likti Lietuvoje. Šią direktyvą jis pasirašė Miškinio slapyvardžiu.Savaime suprantama, kad traukiantis frontui, krašto teritorijoje buvo beveik neįmanoma stabili ryšių sistema, be kurios sunku įsivaizduoti centralizuotų struktūrų funkcionavimą. Vis dėlto tai buvo bandymas išvengti stichiškumo ir kiek įmanoma realizuoti vyriausiosios vadovybės idėją.

-o-

Siekiant kuo geriau pasirengti kovai, buvo pertvarkoma LLA struktūra. 1944 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 21 organizacija perskiriama į du sektorius: veikiantį (toliau - VS) ir organizacinį (toliau - OS).

VS buvo pavadintas "Vanagais" ir laikomas svarbiausiu karo sąlygomis. OS sudarė rezervas - legaliai gyvenantys žmonės, kurių pareiga buvo rinkti informaciją ir materialiai aprūpinti VS. Mobilizacijos atveju OS nariai turėjo stoti į "Vanagų" gretas.

Taip buvo užbaigta LLA reorganizacija, kurią galima laikyti sėkminga, nes beveik visoje Lietuvoje išsilaikė tokia sektorių struktūra (keitėsi tik pavadinimai - OS veikė kaip legaliai gyvenančių asmenų pogrindinės organizacijos, turinčios glaudų ryšį su partizanais (VS), juos remiančios ir papildančios).

LLA "Vanagų" štabo viršininku buvo paskirtas kpt. A. Karalius (vėliau - A. Kubilius, Žemaičių legiono iniciatorius). LLA vado pavaduotoju tapo A. Eidintas.

1944 m. rugpjūčio mėnesį M. Pečiulionis, ats. ltn. Kazys Veverskis ir inž. Snarskis įkūrė centrinį LLA štabą - Lietuvos Gynimo Komitetą (toliau - LGK). Taip buvo bandoma sujungti karinį ir politinį vadovavimą.

LGK pareiškė vadovaująs visoms besipriešinančio krašto pajėgoms. Kadangi vakarinėje Lietuvoje dar buvo vokiečių kariuomenė, ta teritorija tapo LLA placdarmu. Būtina pasakyti, kad vokiečiai nebuvo laikomi sąjungininkais, bet susidarius sąlygoms, kaip jau ne kartą Lietuvos istorijoje, stengtasi jų interesus panaudoti savo tikslams.

-o-

Pasitinkant antrąją sovietų okupaciją, buvo sudaryti keli planų variantai:

1. Ginklu išlaikyti dalį teritorijos, joje skelbti nepriklausomybę ir iš čia organizuoti tolesnį pasipriešinimą;

2. Derėtis su rusais (tarpininkaujant Vakarų valstybėms) dėl armijos atitraukimo iš Lietuvos.

Jei šie planai nepavyktų, buvo numatoma pereiti į pogrindį, leisti spaudą, sutvarkyti radijo ryšį ir laukti Taikos konferencijos sprendimų.

1944 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėn., LGK vadovybei leidus, kai kurie LLA vadai užmezgė ryšius su vokiečiais - reikėjo gauti ginklų, tartis dėl kadrų ruošimo vokiečių žvalgybos mokyklose.

(Bus daugiau)

BERLYNE STATYS LIETUVOS NAMUS

II Pasaulinio karo metu Berlynas per anglų ir amerikiečių oro puolimus buvo sugriautas ar sudegintas apie 70%. Savo likimo neišvengė nė Lietuvos ambasados pastatas, kurį 1925 m. buvo nupirkęs tuometinis Lietuvos ambasadorius Vaclovas Sidzikauskas.

Nuo to laiko, kai vokiečiai tuojau po karo išvalė griuvėsius, Lietuvai priklausantis sklypas daugiau kaip 50 metų stovėjo tuščias, ir jame lietuviai galėjo pasistatyti namą, bet neturėjo lėšų. Kitokių trukdymų nebūtų buvę, nes toji vieta buvo amerikiečių sektoriuje, miesto dalyje, kuri vadinasi Schöneberg. Ta vieta yra Kurfürsterstrasse ir Kielganstrasse kampe. Kurfürsterstrasse kaip tik ėjo riba tarp britų ir amerikiečių sektorių.

1959 m., ryšium su Jungtinių Tautų paskelbtaisiais tarptautiniais pabėgėlių metais, šių eilučių autorei, lankantis Vokietijoje lietuvių pabėgėlių gyventose vietose, teko pabūti ir Berlyne. Ta proga atsirado ir čia dedama nuotrauka. Tai aptvertas tuščias sklypas, apaugęs žolėmis ir krūmais. Viršum tvoros garsinosi kažkoks garažas.

Kaip rašo "Lietuvos rytas" birželio 15 d. laidoje, dabar toje vietoje Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarusi statyti Lietuvos namus. Buvo paskelbtas konkursas. Jį laimėjo Jungtinės architektų dirbtuvės. Projektas suderintas su Schöneberg rajono architektais, ir jam iš esmės pritarta. Tai būtų 3,700 kvadratinių metrų pastatas, kurio tik dalis būtų naudojama ambasadai. Rūmų statyba kaštuotų apie 12-15 milijonų markių, ir ilgalaikę paskolą Lietuva gautų iš Drezdeno banko už 6 procentus metinių palūkanų. Yra sudarytas biznio planas. Galima būtų nuomoti tą dalį pastato, kurios neužims ambasada, ir grąžinti skolą. Tokiu būdu Lietuvos mokesčių mokėtojams tai nieko nekainuotų.

Tačiau yra viena kliūtis - pasirodo, kad 1987 m. tasai sklypas esąs išnuomotas 20-čiai metų vienam automobilių pardavėjui. Nors sklypo nuosavybės niekas nekvestionuoja, bet pagal Vokietijoje galiojančius įstatymus nuomos sutartį nutraukti prieš laiką nesą lengva. Čia jau juridinis klausimas. Ji sprendžia Lietuvos ambasadorius Bonnoje Zenonas Namavičius kvalifikuotas teisininkas, nuosavybės teisės žinovas, pasitelkęs Berlyno advokatus.

Ambasadoriaus Namavičiaus rūpesčiu, nuo šių metų pavasario Berlyne, Potsdamerstrasse 133, veikia Lietuvos Respublikos ambasados Berlyno skyrius. Manoma, kad ilgainiui naujuose Lietuvos namuose įsikurs ir iš Bonnos persikėlusi Lietuvos ambasada, nes Berlynas, kaip Vokietijos sostinė, iki 2000 metų perims visas funkcijas. Bet ir dabar jau Berlyne vyksta daug tarptautinių įvykių, kuriuose naudinga dalyvauti ir Lietuvai, ir todėl čia įsteigtas Berlyno ambasados skyrius.

Būdinga ir tai, kad būsimasis Lietuvos namas stovės prestižinėje vietoje, Schöneberg dalyje, kur netoliese yra ir ta garsioji miesto rotušė. Tai jos aikštėje prezidentas Kennedy sykį sveikino berlynie-čius tardamas: "Ich bin auch ein Berliner".

Nemažai II Pasaulinio karo metu Berlyne gyvenusių lietuvių pabėgėlių šią rotušę gerai prisimena, nes jos rūsyje - Rathauskeller - buvo galima gerai papietauti, kaip retai kur to meto Berlyne. Ir už duonos korteles - gauti taurę vokiško šampano.

S. Narkėliūnaitė

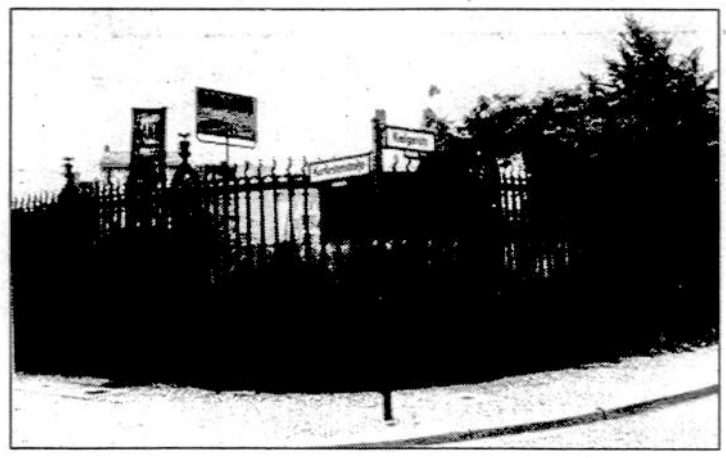

Taip 1959 m. atrodė Lietuvai priklausantis tuščias sklypas, kuriame prieš II Pasaulinį karą buvo Lietuvos ambasada. Jame dabar planuojama pastatyti Lietuvos namus. Autorės nuotrauka

Aplink pasaulį

❒ Aleksandr Lukašenko, 39 metų, "Baltarusijos Žirinovskij", liepos 11 d. buvo išrinktas Baltarusijos prezidentu. 80% Baltarusijos rinkėjų, atėjusių į rinkimus, balsavo už Lukašenko. Nors Lukašenko ir nėra ultranacionalistas, tačiau jo oratorinis stilius bei manieros yra panašios į ultranacionalisto Vladimir Žirinovskij. Rinkiminės kamapanijos metu Lukašenko žadėjo apmokestinti turtinguosius, griežtai reguliuoti ekonomiką ir "nugalėti mafiją". Liepos 12 d. visa Baltarusijos vyriausybė atsistatydino, tuo išreikšdama savo poziciją dėl premjero Viačeslav Kebič pralaimėjimo prezidento rinkimuose. Vyriausybė dirbs iki liepos 20 d., kada parlamentas pradės savo sesiją. Naujasis prezidentas Lukašenko interviu žurnalistams pareiškė: "Be Rusijos pagalbos aš nematau išeities iš dabartinės krizės. Sutraukyti ekonominiai santykiai tarp buvusių sovietinių respublikų turi būti atstatyti".

❒ Rusijos prezidentas Boris Jelcin liepos 10 d. Naples, Italijoje, pareiškė, kad Rusijos kariuomenės išvedimas iš Estijos gali būti sulėtintas dėl žmogaus teisų pažeidimų prieš rusus Estijoje. Apie 2.000 Rusijos kareivių dar tebėra Estijoje. Jelcin yra nusiteikęs išvesti kariuomenę iš Latvijos iki rugpjūčio 31 d. , tačiau apie Estiją jis pasakė: "Estija mums yra sudėtingesnis klausimas. Yra žymūs žmogaus teisių pažeidimai, aš turiu galvoje žmogaus teisių pažeidimus prieš pensininkus".

❒ 50 Rusijos politinių ekspertų tyrimai paskelbti šį mėnesį laikraštyje "Nezavisimaja Gazeta" rodo, kad Vladimir Žirinovskij yra tik 19-as politikas pagal populiarumą Rusijoje. Tačiau ekspertai sako, jog dar yra per anksti išeliminuoti Vladimir Žirinovskij kaip galimą būsimą Rusijos prezidentą, kadangi kasdieną sunkėjanti ekonominė padėtis gali žymiai pakeisti visuomenės nuomonę. Valdimir Žirinovskij nekomentuoja tyrimų rezultatų, nes paskutiniuoju metu jis kalba su žurnalistais tik po to, kai jam už tai būna iš anksto sumokėta.

❒ Liepos 12 d. Vatikanas paneigė gandus, kad Popiežius Jonas Paulius II sunkiai serga. Šį kartą pranešimą padarė Brazilijos kardinolas, kuris pasakė, kad jis girdėjęs kalbas, jog Popiežius turįs "kaulų augli". Vatikanas pranešė apie Šv. Tėvo atostogas Italijos Alpėse bei būsimą vizitą į JAV spalio mėnesį.

❒ Vokietijos aukščiausiasis teismas liepos 12 d. nuspendė, jog Vokietijos kariai gali būti sunčia-

(nukelta į 5 psl.)

"Eglutė" - skaitoma ir girdima

LB Švietimo taryba nutarė nuo šių metų pradžios įkalbėti kiekvieną "Eglutės" numerį į juosteles. Jau yra įkalbėti ir išleisti sausio ir vasario mėnesių numeriai. Šiuos įrašus labai gražiai atliko PLB vicepirmininkė švietimo reikalams Milda Lenkauskienė. Ji savo gražiu balso tembru, puikia artistiška dikcija, aiškia ir taisyklinga tarsena nepaprastai puikiai perdavė eilėraščių skambesį, pasakų gražumą.

Juostelės yra didelė parama tėvams, parama tiems, kuriems yra sunkiau skaityti arba besimokantiems lietuvių kalbos.

Daugeliui jaunų tėvų sunkiau sekasi lietuviškai skaityti. Jiems patiems kartais atrodo, kad pasakos ar tekstai per sunkūs. Labai neteisinga taip galvoti ir nereikia prastinti žodžių ar versti juos į vaikų kalbą. Reikia skaityti taip, kaip parašyta. Vaikai yra labai gabūs ir greitos orientacijos.

Šių dienų pedagogai pataria, kad kūdikių besilaukiančioms motinoms reikia skaityti garsiai gerą literatūrą. Kiekvienas, kuris mokosi naujos užsienio kalbos, gerai žino, kaip yra svarbu daug skaityti.

LB Švietimo taryba skelbia naujų knygų sąrašus. Knygų pasirinkimas yra platus ir įvairus. LB Švietimo taryba rūpinasi lietuviško jaunimo išlikimu, stengiasi padėti, palengvinti darbą tėvams ir mokytojams. Tokiu tikslu ir buvo išleistos garsajuostės. Vieno "Eglutės" numerio juostelė kainuoja $3, o juostelė su "Eglutės" žurnalu - $5. Jas galima įsigyti, kreipiantis į Švietimo tarybos pirmininkę R. Kučienę arba kreipiantis į lietuviškų mokyklų vadovybę.

Žurnalas "Eglutė", nors ir laikomas vaikų žurnalu, vis didesnio atgarsio susilaukia ir vyresnių žmonių tarpe. Tai vienintelis lietuvių išeivijos žurnalas skirtas vaikams, kurį leidžia LB Švietimo taryba. Šiame žurnale yra spausdinama pasakos, apysakos eilėraščiai, religiniai pasiskaitymai, pasaulio įvairenybės, pačių mokinių rašiniai ir piešiniai. Žurnalą iliustruoja profesionali jauna dailininkė Nora Aušrienė. Šiame žurnale rasite mūsų išeivijos rašytojų kūrinių, kai D. Lipčiūtės-Augienės, J. Jankaus, Editos Nazaraitės, Vytės Nemunėlio, Laimučio B. Švalkaus, N. Nerimos ir kt. Taip pat buvo įdėti įdomūs apsakymų vertimai, kuriuos atsiuntė S. Bakšienė ir Milda Bakšytė - Richardson.

Redakcija yra dėkinga visiems, kurie padeda "Eglutei". Juk ir pats žurnalas "Eglutė", tai ne vien LB Švietimo tarybos ar redakcijos rūpestis, bet ir visos išeivijos reikalas. Per "Eglutę" mes parodome mūsų išeivijos kultūrą, mūsų dėmesį, skiriamą lietuviškam jaunimui, mūsų literatūrinius sugebėjimus. Dėl šio žurnalo darbuojasi daug pasiaukojančių žmonių be jokio atlyginimo arba už labai menkus paskatinančius honorarus.

Žurnalo prenumeratos kaina yra labai maža, bet brangiai atsieina kiekvienas "Eglutės" numerio išleidimas. Toms išlaidoms padengti yra labai svarbu padidinti prenumeratorių skaičių. Kiekviena lietuviška šeima, beauginanti lietuvišką jaunimą, turėtų užsisakyti "Eglutę".

Šis žurnalas vis populiaresnis darosi Lietuvoje. Lietuvos jaunimas dalinasi juo vienas su kitu, persiuntinėja į kitus Lietuvos miestus. Žurnale "Gimtasis žodis" buvo parašyta šilta recenzija apie "Eglutę", iškelti mūsų patriotiniai jausmai, skiriami Lietuvai.

LB Švietimo taryba savo lėšomis siunčia "Eglutę" į Lietuvą, Lenkiją, Sibirą, Maskvą ir kt. kraštus. Daug lietuvių šį žurnalą užsako savo giminių vaikams Lietuvoje. Materialiai stengiamės padėti Lietuvos našlaičiams, seneliams, vargšams. Turime daugelį puikiai besitvarkančių organizacijų, kurios rūpinasi visais šiais reikalais. Tačiau šios organizacijos galėtų teikti našlaitynams, senelių prieglaudoms, vargšams ne tik materialinę paramą, bet ir dvasinę. Tokios organizacijos galėtų į našlaitynus užsakyti po vieną "Eglutę", o senelių prieglaudoms - mūsų leidžiamą periodinę spaudą. "Eglutė" į Lietuvą ir kt. kraštus kainuoja tik $20, o JAV - $15.

Nijolė Nausėdienė

Pasiteiraukite apie atpigintus bilietus Spalio mėn.

RYGA, VARTAI Į PABALTIJĮ

SUPAŽINDINAM SU ATA'S TAUPIAUSIOM SKRYDŽIŲ KAINOM Į PABALTIJĮ

Ar Jūs skrendate biznio reikalais, ar pasimatyti su giminėmis Pabaltyje, Jūs nenorite gaišti laiką persėsdami Maskvoje ar Frankfurte. Norite nukeliauti kuo greičiau, be reikalo neišleidžiant dar daugiau pinigų. ATA's iš New Yorko į Rygą yra greičiausias kelias. ATA paruošė jums pigiausią ir maloniausią kelionę, kurią jūs tikrai užsipelnėt. Į vieną pusę kainos iš New Yorko ne aukštesnės kaip $429, ir žemos—iki $279 spalio mėn., ATA yra vienas iš geriausių pasirinkimų tarp aukštų kainų skrydžių kampanijų.

PATOGŪS PERSĖDIMAI JAV

Naudokitės ekonomiškais ATA's skrydžiais į Rygą iš JAV miestų. Pasirinkite patogius TWA skrydžius, kurie sujungia New Yorko ATA's su Ryga.

SKAMBINKIT JŪSŲ KELIONIŲ AGENTUI ARBA ATA:

800-382-5892.

iš **NEW YORKO**

Savaitės dienomis **$399** Į vieną pusę

Keliaujant nuo 6/1 iki 9/30

Savaitgaliais **$429** Į vieną pusę

Keliaujant nuo 6/1 iki 9/30

Studentams nuo **$349** Į vieną pusę, savaitės dienomis

Keliaujant nuo 6/1 iki 9/30

Išskrendant iš	Savaitgalį	Savaitės dienomis
ATLANTA	$561	$531
BALTIMORE	$520	$490
BOSTON	$429	$399
†CHICAGO	$484	$454
CLEVELAND	$520	$490
DALLAS	$579	$549
DETROIT	$524	$494
HOUSTON	$579	$549
†LOS ANGELES	$547	$517
MIAMI	$569	$539
MINNEAPOLIS	$479	$449
NEW ORLEANS	$569	$539
PHILADELPHIA	$474	$444
PHOENIX	$547	$517
PITTSBURGH	$479	$449
SAN ANTONIO	$579	$549
SAN DIEGO	$547	$517
†SAN FRANCISCO	$547	$517
SALT LAKE CITY	$547	$517
SEATTLE	$549	$519
WASHINGTON D.C.	$520	$490

Visos kainos yra nustatytos perkant skrydžius į abu galu

† Per ATA.

Visi kiti miestai per TWA sujungti su New Yorko, tęsiant į Rygą per ATA.

ATA American Trans Air

Bilietai turi būti nupirkti 7 dienas prieš išskrendant. Taip pat yra šiek tiek brangesni bilietai turintys mažiau suvaržymų. Valstybiniai mokesčiai $32.95 sumokami atsiimant bilietus. Studentų amžius nuo 18 iki 26m., parodant mokyklos I.D.. ATA suteikia patarnavimus į Rygą iki Spalio 30, 1994.

Paliekame savo išsaugotus lobius

Į Balzeko lietuvių kultūros muziejų vis dažniau atsilanko testamentų vykdytojai ir, su dideliu nuoširdumu prisimindami savo draugus, atneša jų išsaugotus daiktus. Per šiuos daiktus mes galime stebėti žmogaus nueitąjį kelią ir didžiuotis jų asmenybių turtingumu ir tvirtu tikėjimu, kad tėvynei laisvė bus iškovota.

Štai prieš mūsų akis kabo tamsiai mėlynos spalvos uniforma, kuria dėvėjo Juozas Rimkevičius, priklausęs Vokietijoje daliniams, dirbusiems amerikiečių gerovei. Ant uniformos rankovės trispalvės ženklas. Praradę karo metu tėvynę, šie vyrai jungėsi naudingam darbui ir su dideliu pasididžiavimu norėjo parodyti tuomet karo audrų sujauktoje Europoje savo tautinę ypatybę.

Žavimės ir didžiule įrėminta nuotrauka skaitydami, kad tai Pirmojo Lietuvos prezidento Karo Mokyklos 18-toji laida, 1936 metais. Daug lankytojų praeis ir gėrėsis šių jaunų vyrų, tik ką baigusių karo mokyklą, veidais. Praslinkus beveik 60 metų nuo tos laimingos dienos ir karo mokyklos dėstytojai atrodo tokie jauni ir ugningi.

Į delną gali tilpti ir išsaugoti karo mokyklos ženklai. Į kovą pasiruošęs raitelis su raidėmis aplinkui LKM (Lietuvos Karo Mokykla) puošė kariūno krūtinę, o kepurės žymuo lyg didžiausia brangenybė išsaugota kitoms kartoms, kad suprastų kariuomenės įtaką savo kraštui.

Tai tikrai brangus karininko Juozo Rimkevičiaus palikimas. Muziejaus atskirame kambaryje sutelkti Lietuvos kariuomenės daiktai: medaliai, ženklai, žymenys ir nuotraukos padės mūsų lituanistinių mokyklų mokiniams palyginti ano meto karininkų aprangą su šiuometiniais Lietuvos kareiviais. Išsaugodami šiuos praeities daiktus mirusieji į mus prakalba ypatinga kalba, lyg norėdami papildyti mūsų dienas, lyg norėdami pasakyti, kad verta dirbti ir priklausyti mažai tautai, kuri tebėra gyva.

Gailutė Valiulienė

St. Petersburg, FL

Birželio trėmimai prisiminti birželio 12 d. Minėjimas pradėtas mišiomis Šv. Vardo bažnyčioje, dalyvaujant Šaulių ir Lietuvos Vyčių nariams su vėliavomis. Kun. Steponas Ropolas, OFM, pasakė pritaikytą pamokslą. Lietuvių Klube po pietų ir pranešimų klubo pirm. M. Šilkaitis su įvadiniu žodžiu pradėjo minėjimą. Programai vadovauti pirmininkas pakvietė Dalilą Mackialienę, kuri pradžioje padeklamavo eilėraštį "Paskutinis Birželis". Vytautas Mažeika paskaitoje išsamiai nupasakojo įvykius, privedusius prie trėmimų pradžios, nurodė trėmimų žiaurumus ir pasėkmes. Po paskaitos moterų vienetas "Kvartetas", akompanuojant muz. Aloyzui Jurgučiui, sudainavo keturias dainas.

Susitikimą su prof. Vytautu Landsbergiu Lietuvių klube birželio 13 d. suruošė Tėvynės Sąjungos Floridos skyrius. Prof. V. Landsbergis prisiminė pirmąsias nepriklausomo gyvenimo dienas, susidariusias problemas, Sausio 13-ąją, Kovo 11-ąją, rinkimus į Seimą, prezidentinius rinkimus, LDDP netinkamą vadovavimą, planuojamą referendumą, nusikalstamumo problemas ir kt. Po klausimų buvo galimybė ir privačiai pasišnekėti su svečiu. 5 val. vak. mažojoje salėje vyko vakarienė. Aleksas Vaškelis pateikė trumpą apžvalgą kaip išeivijoje vertinamas V. Landsbergis; Jurgis Mikaila paskaitė prisiminimus iš pirmųjų Vilniaus radijo pranešimų šiame klube apie įvykius Lietuvoje; Klubo vardu sveikino pirm. M. Šilkaitis. Pabaigoje apie Tėvynės Sąjungą kalbėjo Floridos skyriaus pirmininkas Vytautas Dubauskas.

Tėvo diena Klube paminėta birželio 19 d. Kun. dr. Eugenijus Gerulis savo paskaitoje palygino kaip Dievas Tėvas suprantamas mahometonų, hebrajų ir krikščionių religijose. Tie palyginimai, taip pat nurodymas kiek kartų tėvo vardas, ryšium su Dievu, yra minimas Senajame ir Naujajame Testamentuose, buvo įdomūs ir informuoją. Po paskaitos feljetoną apie tėvą ir jo autoritetą senovėje ir dabar paskaitė Stasys Juozapavičius.

L.Ž.K.

Atetitininkų savaitė Kennebunkporte

Šiais metais Ateitininkų Kultūrinė savaitė Kennebunkporte, ME, bus rugpjūčio 13-20 dienomis. Susirinksime maloniam poilsiui tarpusavio pabendravimui gražioje lietuvių Pranciškonų sodyboje prie pat Atlanto. Pasimelsime už šeimas ir pasvarstysime šių dienų problemas. Daug laiko skirsime įvykiams Lietuvoje. Savaitės kapelionas ir trys paskaitininkai bus tik neseniai grįžę iš Ateitininkų kongreso Vilniuje. Iš jų išgirsime ne tik apie kongresą, bet ir apie kitus Lietuvos įvykius, džiaugsmą ir problemas. Dar vienas paskaitininkas bus svečias iš Lietuvos - kun. Algis Gudaitis. Taigi, šios savaitės programa bus mums ir įdomi ir naudinga. Programa bus tokia:

Mišios kiekvieną dieną bus aukojamos savaitės kapeliono prel. V. Balčiūno 8 val. ryto, išskyrus sekmadienį (rugp. 14 dieną) ir pirmadienį (rugp. 15 d.). Šiom dviem dienom mišios bus 12 val. Šiais metais pamokslų tema: "Šeima ir laimė".

Šeštadienį, rugp. 13 d., 7 val. 30 min. vakare savaitės atidarymas ir koncertas, kurį atliks sopranas Carmen Zayas ir tenoras Randy Kuvainis. Akompanuos pianistė Lorraine DiGregorio.

Sekmadienį, rugp. 14 d., 8 val. vakaro literatūros vakaras. Šio vakaro programa bus iš dviejų dalių: paskaitos "Ateitininkų įnašas į lietuvių literatūrą" ir poezijos skaitymo. Abi šias dalis atliks Paulius Jurkus. Antroje dalyje jis skaitys eilėraščius iš savo rengiamo poezijos rinkinio.

Pirmadienį, rugp. 15 d., 7 val. Ateitininkų federacijos kapeliono kun. dr. Valdemaro Cukuro paskaita: "Trys pagrindinės dvasinio gyvenimo atramos". Po paskaitos toj pačioj salėj - bendra malda su žvakių procesija Šeimos Metų intencija. Šias maldas praves kun. V. Cukuras.

Antradienį, rugp. 16 d., 7 val. vakaro Juozo Giedraičio paskaita: "Lietuvos socialinis atsistatymas".

Trečiadienį, rugp. 17 d., 2 val. popiet savaitės dalyvių susirinkimas ateinančių metų Ateitininkų Savaitės programai aptarti. Ateinančiais metais mūsų savaitė bus rugpjūčio 12 - 19 dienomis.

Ketvirtadienį, rugp. 18 d., 7 val. vakaro kun. Algio Gudaičio paskaita: "Religinis auklėjimas Lietuvoje sovietinės okupacijos metu".

Penktadienį, rugp. 19 d., 8 val. vakaro solistės G. Čapkauskienės koncertas, akompanuojant dr. Sauliui Cibui ir atsisveikinimo vakaras.

Kiekvieną dieną 2 val. popiet, išskyrus trečiadienį, žiūrėsime vaizdajuostes apie įvykius Lietuvoje.

Č. M.

Vainis Aleksa ir Laima Šulaitytė-Day skaito dr. Ivar Ivask "Baltų elegijas" per pabaltiečių mokslinę konferenciją birželio 10 d. Illinois u-to patalpose Chicagoje. Ed. Šulaičio nuotrauka

Chicagos padangėje

Pabaltiečių mokslininkų konferencija

Chicagoje, Illinois universiteto patalpose, birželio 8 - 11 dienomis vyko jau keturioliktoji "Baltų studijų" konferencija. Joje su paskaitomis apie Pabaltijo valstybių ekonomikos, politikos, švietimo, kultūros, kalbotyros bei meno reikalus pasirodė dešimtys mokslininkų iš Pabaltijo, o tai pat ir užsienyje gyvenantieji, daugumoje Šiaurinėje Amerikoje dirbantieji mokslo žmonės. Šios konferencijos pirmininku buvo Chicagos Pedagoginio instituto lektorius ir aktyvus Lituanistikos Studijų ir Tyrimų centro darbuotojas dr. Robertas Vitas.

Šios konferencijos rėmuose, birželio 10 d. vakare buvo pagerbtas Pabaltiečių mokslininkų draugijos buvęs ilgametis pirmininkas, latvių-estų kilmės mokslo vyras dr. Ivar Ivask, kuris neseniai paliko gyvųjų eiles. Čia buvo perskaitytos jo parašytos "Pabaltiečių elegijos" (jas anglų kalba skaitė Vainis Aleksa ir Laima Šulaitytė-Day, o kai kurias lietuviškai perdavė Vidas Dumašius). Apie šio ir lietuviams nusipelniusio vyro darbus bei kūrybą kalbėjo Valters Nollendorfs iš Wisconsin universiteto. Šiai programai vadovavo Audrius Dunzila.

Dviejų istorinių įvykių paminėjimas Balzeko muziejuje

1994 m. liepos 15 d., 7:30 val. vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje įvyko dviejų svarbių Lietuvai ir Amerikos lietuviams įvykių minėjimas. Abu šie įvykiai, nors skiriami 500 metų tarpo, lėmė tolesnį lietuvių tautos likimą.

Liepos 15 d. sukako 584-osios Žalgirio mūšio (dar vadinamo Grünwaldo arba Tannenberg pagal netoliese buvusius Rytų Prūsijos miestelius) metinės. Žalgirio mūšis įvyko 1410 m. liepos 15 d. Šiame epochinės reikšmės mūšyje bendra lietuvių ir lenkų kariuomenė, vadovaujama Lietuvos karaliaus Vytauto Didžiojo, sumušė Kryžiuočių ordiną ir taip sustabdė jo veržimąsi į rytus 500-ams metų. Lietuvių pergalė nuskambėjo per visą Europą ir buvo laikoma svarbiausiu amžiaus kariniu įvykiu.

Liepos 15-oji taip pat žymi 61-ąsias pirmojo lietuvių Transatlantinio skrydžio metines. 1933 m. du drąsūs Amerikos lietuviai Steponas Darius ir Stasys Girėnas perskrido Atlantą ir tragiškai žuvo nebetoli savo tikslo. Nežiūrint to, tada jų skrydis buvo laikomas antru ilgiausiu aviacijos istorijoje. Dariaus ir Girėno vardu pavadinta daug gatvių, aikščių, pastatyta paminklų įvairiose šalyse.

Pirmą kartą Chicagoje eksponuota Robert Luddy iš Baltimorės sukurta Žalgirio mūšio diorama su 700 miniatiūrinių Viduramžių karių figūrėlių. Taip pat ekspozicijoje buvo tikras kryžiuočio kardas, naudotas Žalgirio mūšyje bei kolekcija lietuvių pulkų Žalgirio mūšyje neštų vėliavų replikų, atkurtų kun. Antano Saulaičio, S.J.

Parodoje bus rodomi svarbūs su Dariaus ir Girėno skrydžiu susiję dokumentai iš muziejaus fondų.

R. Luddy padarė pranešimą apie Žalgirio mūšio reikšmę Lietuvai ir Europai bei savo patirtį, kuriant dioramą. Edmundas Jasiūnas, aviatorius ir aviacijos istorikas, knygos "The First Lithuanian Transatlantic Flight" autorius, pasidalino savo mintimis apie šio įvykio svarbą Amerikos lietuviams ir aviacijos vystymuisi.

Po programos buvo pasivaišinta.

Į Taliną sugrįžo religijos ir kultūros šviesulys

(atkelta iš 1 psl.)

kalbomis.

Taigi į Taliną, po 400 m. sugrįžo visų laukiamas kultūros ir religijos šviesulys - brigitiečių Ordinas.

Norom nenorom užplūsta skausmingos mintys. Juk ir į mūsų nepriklausomą Vilnių po 130 metų sugrįžta Mažesniųjų Brolių Pranciškonų Ordinas, išvytas iš miesto, tiesa, ne reformacijos bangos, kaip Estijoje, bet ūsuoto generalgubernatoriaus Michailo Nikolajevičiaus Murovjovo.

Deja, Vilniaus pranciškonai vis dar negali atgauti bent dalies savo pastatų. Ar prisimins vilniečiai, koks tautinis, kultūrinis ir religinis miesto židinys buvo pranciškonų-bernardinų vienuolynas sostinėje, palei Vilnelę?

Važiuodami Baltijos kraštų greitkeliais, su viešnia iš Japonijos ponia Nobuko aplankėm ne tik pagrindinius sostinių muziejus, bet ir šiaip daug kalbėjomės apie šiandieninį pasaulį - ji norėjo sužinoti apie Lietuvą, o aš - apie Japoniją. Galerijos savininkei iš Tokijo labiausiai patiko mūsų muziejuose išsaugotas senasis lietuvių liaudies menas. Šiuolaikinis trijų Baltijos šalių menas poniai Nobuko pasirodė esąs perdėm liūdnas. Tačiau ir apie savo japonišką pasiturinčią visuomenę ji kalbėjo su pašaipiu liūdesiu - Japonijoje jau pradėjo gaminti aparatus tualetiniam popieriui pašildyti.

Vilniuje iš visų matytų dailės kūrinių mūsų viešniai, meno žinovei, labiausiai patiko skulptorės Ksenijos Jarošėvaitės bronzinė statulėlė, kurią vilnietė autorė kukliai vadina "balvonėliu". Būtent atidžiai žiūrėdama į šią statulėlę pirmą kartą mūsų kelionėje ponia Nobuko tarė: "Questo mi piace - man tai patinka".

Tokiu įvertinimu aš labai apsidžiaugiau, nes skulptorė Ksenija kaip tik šią vasarą iš balto marmuro kala šventojo Pranciškaus figūrą. Naujoji statula bus skirta į Vilniaus Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčias sugrįžtantiems, į savo vienuolyną parėjusiems nelauktiesiems Mažesniesiems Broliams Pranciškonams.

Lietuvos delegacija pasaulio futbolo pirmenybėse

Birželio 14 d. į Chicagoje įvykusį Pasaulio futbolo pirmenybių atidarymą, FIFA kongresą bei kitus įvykius ir rungtynes atvyko ir Lietuvos 23-ių asmenų grupė, kurioje be oficialių asmenų buvo ir palydovų - verslininkų bei kitų. Grupėje dalyvavo Lietuvos futbolo federacijos prezidentas V. Dirmeikis bei garbės prezidentas Seimo narys V. Zimnickas, Lietuvos futbolo rinktinės vyr. treneris A. Liubinskas, jo padėjėjas S. Stankus, teisėjai ir kiti.

Grupė buvo apsistojusi Chicagos vakarinėje dalyje esančio priemiesčio Clarendon Hills Mayflower motelyje, iš kur lankė ne tik sportinius įvykius, bet ir lietuviškas įstaigas.

Marquette Parko aikštėje birželio 19 d. įvyko istorinės rungtynės tarp svečių iš Lietuvos ir "Lituanikos" veteranų komandos. Svečių eilėse buvo du Lietuvos reprezentacinės futbolo vienuolikės - Vilniaus "Žalgirio" - žaidėjai V. Dirmeikis, A. Liubinskas bei keli kiti geri futbolininkai. Jų vartus laikė Seimo narys V. Zimnickas. Rungtynės baigėsi lygiomis: 2-2, nors pirmame kėlinyje Lietuvos atstovai vedė 2-0. "Lituanikos" naudai įvarčius pelnė R. Siniakovas ir A. Kleinaitis.

Ed. Šulaitis

Aplink pasaulį

(atkelta iš 4 psl.)

mi į užsienį, į JT misijas. Šis sprendimas yra priešingas Vokietijos Konstitucijos daliai, išleistai po II-ojo pasaulinio karo, kuria Vokietijos kariam nebuvo leidžiama dalyvauti jokiose karinėse operacijose ir buvo leidžiama tik ginti savo šalį. Kariai pagal naująjį įstatymą bus siučiami į užsienį, tik sutikus Vokietijos parlamentui.

❒ Leonid Kučma, 55 metų naujasis Ukrainos prezidentas, liepos 19 d. prisiekė prieš Ukrainos parlamentą. Liepos 10 d. Kučma buvo išrinktas naujuoju Ukrainos prezidentu, surinkdamas 52% rinkėjų balsų. Buvęs Ukrainos prezidentas Leonid Kravčiuk gavo 45% balsų. Naujasis prezidentas pareiškė: "Aš visada sakiau, kad Ukraina bus tiltas. Ji privalo turėti ryšius su Rusija ir su Nepriklausomų Valstybių Sąjunga, taip ir gauti naujas technologijas iš Vakarų". Kučma vadovavo didžiausiai pasaulyje Juzhmaš raketų gamyklai, 1992 spalio mėn. - 1993 m. rugsėjo mėn. buvo Ukrainos premjeru. Naujasis Ukrainos prezidentas žada palikti regioninę autonomiją bei padaryti rusų kalbą oficialia kalba, kur tam bus pritarta. Beveik 11.4 milijono rusų gyvena Ukrainos rytuose ir pietuose.

IŠ VISUR

-- **Lietuvos Prezidentas** Algirdas Brazauskas liepos 4 d. įteikė I laipsnio Gedimino ordiną Lithuanian Mercy Lift organizacijai. Ši organizacija suteikė medicininį labdarą Lietuvai už 35 milijonus dolerių.

-- **Poetas Eugenijus Matuzevičius**, ištiktas širdies priepuolio, mirė birželio 20 d. Krinčine, kur jis buvo nuvykęs į savo tėvų namus. Buvo gimęs 1917 m., baigęs Biržų gimnaziją ir Vilniaus universitetą.

-- **Susivienijimas Lietuvių Argentinoje** savo veiklos 80 metų sukaktį mini liepos 23 d. Buenos Aires priemiestyje, savose patalpose.

-- **Šv. Andriejaus lietuvių parapija** New Britain, CT, spalio 2 d. švenčia 100 metų veiklos sukaktį. Parapijai šiuo metu vadovauja kun. Jonas Rikteraitis.

-- **Jono Aisčio** gimimo 90-osios metinės liepos 7 d. paminėtos Vilniuje. Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje atidaryta jubiliejinė paroda, kurioje buvo galima susipažinti su poeto knygomis, išleistomis prieškarinėje Lietuvoje ir vėliau užsienyje. Pateikta daug literatūros apie Jono Kossu-Aleksandriškio, dabartinei skaitytojų kartai žinomo Jono Aisčio vardu, asmenį ir kūrybą. Vakare Lietuvių rašytojų sąjungos klube įvyko paminėjimas. Pradėjo sąjungos pirmininkas Vytautas Martinkus, Aisčio poeziją skaitė aktorius Laimonas Noreika, poetas Vaidotas Daunys supažindino su savo studija apie Aisčio gyvenimą ir kūrybą.

-- **Dailininko Telesforo Valiaus** (1914-1977) kūrybos paroda, skirta jo gimimo 80-osioms metinėms, liepos 7 d. atidaryta Vilniuje, Lietuvos Dailės Muziejuje - senojoje Rotušėje. Tai antroji personalinė šio autoriaus paroda gimtinėje. Keliose salėse buvo rodoma apie 80 darbų iš Dailės muziejaUs fondų. Parodos atidarymo iškilmėse dalyvavo iš Kanados atvykusi Telesforo Valiaus našlė Aldona, padovanojusi Lietuvai didžiulį savo vyro darbų rinkinį. Jos rūpesčiu išleista ir Telesforui Valiui skirta monografija.

-- **Alfonsas Mikulskis**, kompozitorius, dirigentas, Čiurlionio ansamblio vadovas, prieš 10 metų mirė Clevelande. Jo palaikus žmona Ona Mikulskienė liepos 2 d. iš JAV atlydėjo į Vilniaus aerouostą. Po gedulingų pamaldų Vilniaus arkikatedroje velionio palaikai perlaidoti Rasų kapinėse.

-- **Dr. Saulius Sužiedėlis** nuo 1994 m. birželio mėn. tapo nauju Baltų Studijų Sąjungos (Association for the Advancement of Baltic Studies) žurnalo "Journal of Baltic Studies" redaktoriumi.

-- **Jonas Arvydas Stiklorius III**, Taisos ir dr. J. A. Stiklorių anūkas, baigė Georgetown Universiteto "School of Foreign Service" (Washington, DC) bakalauro laipsniu iš tarptautinės ekonomikos.

-- **Pasaulio Lietuvių Centras** prieš šešerius metus įsikūrė Lemont, IL. Centras tarnauja lietuviškam švietimui ir kultūrinei veiklai. Veikia ir lietuvių katalikų parapija. Visoje veikloje aktyviai dalyvauja ir jaunoji karta. Stengiantis sutelkti pajamų Centro išlaikymui, liepos 24 d. rengiama gegužinė Centro kieme.

Klaipėdos priemiestyje pensininkas gano ožkas. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

REPLIKA

Augantis vyriausybinis stabilumas...

Birželio pabaigoje JAV lankėsi Lietuvos delegacija, vadovaujama neseniai paskirto ekonomikos ministro Aleksandro Vasiliausko. Transporto ministras Jonas Biržiškis pusryčių, suruoštų JAV-Baltijos Biznio Tarybos birželio 23 d. Washington, DC, metu pareiškė, kad augantis vyriausybinis Lietuvos stabilumas yra ir bus, tuo prisidėdamas prie susisiekimo galimybių išplėtimo šalyje. Ministras Biržiškis tikrai negalėjo "pamiršti", kad birželio 17 d. - mažiau nei prieš savaitę - Lietuvoje buvo paskirti keturi nauji ministrai, kad Lietuvos Vyriausybe nepasitiki 51 Seimo narys (65 - pasitiki). Apie kokį augantį vyriausybės stabilumą kalbėjo Lietuvos transporto ministras Jonas Biržiškis? Gal jis manė, jog Washingtone nieko nežinoma, nes jis nuo Lietuvos gana toli?

A.J.

SUDARYDAMI TESTAMENTUS, NEPAMIRŠKITE "DARBININKO"!
Tuo prisidėsite prie lietuvybės palaikymo ne tik JAV, bet ir visuose lietuvių židiniuose, kuriuos kiekvieną savaitę lanko "Darbininkas".

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS
New York-Vilnius-New York $750 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago $750 r.t.
One way to Vilnius $470
One way to Kaunas $470
FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Patogus tvarkaraštis ir žemos kainos į VILNIŲ, KAUNĄ, RYGĄ, RUSIJĄ ir SKANDINAVIJĄ,
skrendant su Finnair, Lufthansa, CSA, SAS ir kitomis oro linijomis.
AIREX TRAVEL AGENCY
A. Jansons
382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605
(800) 955-7370 (201) 944-1273 (201) 947-2189

Šypsniai

Algą padidinus

Petraitis viršininko paprašė padidinti algą, nes jis tuokiasi. Viršininkas patenkino prašymą. Po mėnesio viršininkas klausia Petraičio:

- Na, pone Petraiti, kaip Jūsų šeimyninis gyvenimas? Jūs patenkintas?

- Ne, aš nevedęs, pone, - atsakė Petraitis.

- Kaip nevedęs? - nustemba šefas. - Jūs gi prašėte padidinti algą dėl vestuvių.

- Taip, pone, bet ją gavęs aš persigalvojau...

Mokytas šuo

- Vienas austras turtuolis visuomet dėdavosi dideliu šunų žinovu.

- Šunis galima visko išmokyti - aiškino jis kartą sėdėdamas prie pietų stalo. - Manasis, pavyzdžiui, atprato gulėti po sofomis.

- Kaip jūs jį šito išmokėte? - susidomėjo viena dama.

- Labai paprastai! Visoms sofoms nupioviau kojas.

Mandagus

- Jaunuoli, laukiu, kad pasiaiškintumei, kodėl kasdien mano dukrą parlydi namo tik šeštą valandą ryto?

- Deja, negaliu kitaip. Jau septintą valandą turiu būti darbe.

Ligų priežastis

- Šis daktaras - tikras stebukladaris! Įsivaizduoji, jis per minutę išgydė mano žmoną.

- Įdomu kaip?

- Paprasčiausiai paaiškino, jog visos jos ligos - tai artėjančios senatvės požymiai!

Meilė

- Na, kaip klostosi jūsų vedybinis gyvenimas? - klausia kaimynas savo bičiulį jaunavedį.

- Stebuklingai! Jau tris kartus iš meilės atidėjome skyrybų bylą.

Kopėčios

- Mama, parverčiau kopėčias!
- Duos tau tėvas, kai sužinos.
- Jis jau žino.
- Tai jis pamatė?
- Ne, jis tik buvo ant jų užsilipęs, pačioje viršūnėje.

Turi laimę

Berniukas giriasi savo draugui:

- Mano vyriausioji sesuo tai bent turi laimę!

- Kodėl?

- Vakar ji buvo pas savo draugę pobūvyje, o ten žaidė tokį žaidimą: kiekvienas vaikinas turėjo pabučiuoti merginą arba duoti jai plytelę šokolado.

- Na ir ką?

- Sesuo parnešė namo dvylika plytelių šokolado su riešutais.

Česnakas gelbsti

- Gydytojas man liepė dvi savaites gydytis česnaku.

- Ir kaip dabar jautiesi?

- Labai vieniša.

Aplaidumas

Džekas ir Bobas susitiko gražią merginą.

- Matai, tai mano buvusi sužadėtinė, - liūdnai tarė Bobas. - Turėjo pusę milijono pasogos, tačiau aš išvykau trumpam į Europą. Grįžau - o ji jau ištekėjusi už kito.

- Koks baisus tavo lengvabūdiškumas - nusistebėjo Džekas. - Palikti šitokią sumą pinigų be priežiūros!

Sportininkų ligos

- Gydytojas sako, kad aš apsigimęs slidininku.

- ?

- Nuostabiai greitai suauga kaulai.

Pagrindas

- Kokiu pagrindu jūs tvirtinate, kad kaltinamasis buvo girtas?

- Jis visą laiką šūkavo, kad nesibijo savo žmonos.

Milijonierius

Milijonierius priėmime giriasi savo draugams:

- Kai pirmą kartą atvažiavau į New Yorką, kišenėje turėjau tik du dolerius. Tačiau aš juos labai apsukriai investavau ir tuoj pat tapau turtingu žmogumi.

- Ir ką jūs padarėte su tais dviem doleriais? - klausia susidomėjęs vienas svečių.

- Sumokėjau už telegramą, kurią pasiunčiau tėvui, kad jis kuo greičiau pervestų man 100 tūkstančių dolerių.

Apie keliones

Žmona vyrui:

- Brangusis, gydytojas man patarė keliauti. Kur mes vyksime?

- Pas kitą gydytoją, - atsakė vyras.

Neturi priešų

Vienas slaptosios policijos karininkas Čilėje guli mirties patale ir prašo pakviesti kunigą.

- Ar atleidai sūnau, savo priešams? - klausia kunigas.

- Neturiu priešų, atsako mirštantysis. - Visus sušaudžiau.

Laimė

- Kiekvienas vyras jaustųsi laimingas, jeigu galėtų daryti tai, ką jį įtaria darant žmona, - atsiduses sako pagyvenęs vyriškis.

Kas ji?

- Kas ta ponia, su kuria mačiau tave baliuje?

- Tai mano antroji žmona!

- O kur dingo pirmoji?

- Palikau namuose.

Vagies nesėkmė

Pilietis nubudo naktį ir pamatė, kad vagis rausiasi komodos ir rašomojo stalo stalčiuose.

- Ko jūs ten ieškote? - paklausė pilietis.

- Pinigų, - atsakė vagis.

- Chm... Prikelkite mane, jei ką nors surasite.

Geriausios kelionės į Pabaltiją
LIETUVA '94
Skambinkit mums dėl kelionių sutvarkymo!
Pigiausios kainos per Finnair ir SAS
Turistinė ir Biznio klasė
- *Viešbučiai* -
BALTIJOS KRAŠTAI
Prašykite mūsų naujos brošiūros apie Skandinaviją ir kitus Pabaltijo kraštus.
1 - 800 - 451 - 9511
UNIONTOURS
Įsteigta 1931
245 Fifth Ave., New York, N.Y. 10016
Tel: 212 - 683 - 9500 Member ASTA American Society of Travel Agents Fax: 212 - 683 - 9511

MODERN, TOTAL HIP AND KNEE JOINT REPLACEMENTS ARE NOW BEING PERFORMED IN THE BALTIC STATES IN CENTERS THAT ARE OFFERING SERVICES OF SURGEONS THAT HAVE BEEN TRAINED IN THE U.S.
RIGA-AMERICAN, LTD. OF WATERBURY, CONNECTICUT, IS IN A POSITION TO GUARANTEE THE DELIVERY OF TOTAL HIP AND KNEE SURGERY IN LATVIA, ESTONIA AND LITHUANIA.
PAYMENT FOR THE SURGERY CAN BE MADE EITHER IN THE U.S. OR IN THE INDIVIDUAL REPUBLIC.
ADDITIONAL INFORMATION IS AVAILABLE (IN ENGLISH) BY CALLING 203 - 757 - 5052 OR BY MAIL TO 1201 WEST MAIN STREET, WATERBURY, CT 06708 U.S.A.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS
Už prieinamus mokesčius siūlo apdraudos planus.
Susivienijimas savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant mortgičių.
Norį įsirašyti kreipkitės *į Susivienijimo Centrą, 71-73 So. Washington Street, Wilkes - Barre, PA 18701.*
Didžiojo New Yorko lietuviai kreipkitės *į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847-2686.*

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti *Darbininko administracijai*
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.
WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!
The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.
When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.
When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.
Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.
South Boston Savings Bank "ALWAYS THE LEADER"
Mail check to: South Boston Savings Bank, 460 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500
NAME
ADDRESS
CITY STATE ZIP
AMOUNT ENCLOSED $
SOCIAL SECURITY NO.
DATE OF BIRTH
SIGNATURE
MAIN OFFICE 460 West Broadway South Boston 268-2500
WEYMOUTH OFFICE 544 Main St. 337-1050
NEPONSET CIRCLE 740 Gallivan Blvd 825-9090
NEEDHAM OFFICE 355 Chestnut St. 449-0210
QUINCY OFFICE 690 Adams St. Lakin Square 479-9660
WEST ROXBURY 1833 Centre St. 323-8000
MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133
Skubus ir patikimas siuntinių persiuntimas
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.
Žemos patarnavimų kainos, greitas, paslaugus servisas, garantuotas siuntinių saugumas, labdaros siuntinių persiuntimas.
NAUJOVĖ: CT, NY, NJ valstijose gyvenantiems siūlomas siuntinių paėmimas iš namų!!!
JUMS patogiu laiku, JUMS patogią dieną, į JUMS patogią vietą MŪSŲ atstovas atvyks paimti JŪSŲ siuntinių. 24 valandas per dieną, 7 dienas per savaitę, 365 dienas į metus!
SKAMBINKITE MUMS NEMOKAMU telefonu
1 - 800 - 775 - 7363
arba kreipkitės į MŪSŲ atstovą N.Y. valstijoje tel:
1 - 914 - 258 - 5133
JULY PICK-UP SCHEDULE

7/26 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	5-7 PM
7/27 WED	KEARNY, NJ	10-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
7/28 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Žinios

PANEVĖŽYJE VEIKIA A. LIPNIŪNO KULTŪROS CENTRAS

Kun. Rimo Gudelio, SJ, globoje Panevėžyje įkurtas A. Lipniūno vardo Kultūros centras. Centro siekiai, pasak kun. Gudelio: "Telkti Panevėžio miesto ir vyskupijos katalikiškąjį jaunimą per meną, kūrybą, studijas. Supažindinti jį su mūsų dvasiniais kultūriniais lobynais, organizuoti užsienio kalbų įgūdžių lavinimo grupes. Sudaryti kuo platesnes galimybes jaunimui dvasiškai tobulėti, spręsti jo laisvalaikio ir užimtumo problemas".

Tarp kitų programų, kultūros centre veikia religinio folkloro ansamblis, kurio muzikos instrumentų įsigijimą finansavo LKR Šalpa.

NAUJA MEDŽIAGA LIETUVOS KATECHETAMS

LKR Šalpa parūpino 12 vaizdajuosčių seriją vaikams, "Pasakojimai iš Naujojo Testamento", vartojimui Lietuvos katechetinėse programose. Vaizdajuostės, pagamintos "Family Entertainment Network", kokybiškais ir spalvingais multiplikaciniais filmais pateikia Kristaus gyvenimo epizodus pagal Naujojo Testamento tekstą. Tikimės, kad tai bus naudingas įrankis Lietuvos katechetams, siekiant vaikams patrauklioje formoje pateikti informaciją apie katalikybės pagrindus.

LKR ŠALPOS PAGALBOS DĖKA UTENOJE ĮRENGIAMI PARAPIJOS NAMAI

Prie Kristaus Žengimo į Dangų parapijos Utenoje įrengiami parapijos namai. Sulaukę paramos šiam užmojui iš Religinės Šalpos, parapiečių vardu rašo dėkodamas klebonas kun. Petras Adomonis:

"Gera ko nors siekti jaučiant kitų pritarimą ir paramą, širdies jautrumą ir rūpestį mumis, mūsų suvargintai tautai.

Mūsų svajonė turėti parapinius namus, kurie būtų atrama dvasiniam atgimimui ir karitatyvinei veiklai, jau beveik graži tikrovė. Jūsų didžiulė $5000 parama leido mums įrengti biblioteką, sukaupti knygų fondą, įrengti bibliotekos skaityklą. Nuoširdžiausiai dėkoju".

"VALANČIUKO" REDAKCIJA DĖKOJA UŽ PARAMĄ

"...Tai brangi, iš tiesų juntama pagalba, prasminga dovana mūsų mokyklų jaunimui. Gautos lėšos panaudojamos vienintelio Lietuvoje nemokamo katalikiško laikraščio moksleiviams ir jaunimui leidybai. "Valančiuką" gauna visų respublikos miestų ir rajonų moksleiviai...

"Valančiukas" propaguoja Vyskupo M. Valančiaus idėjas katalikiškąją dorą, santūrą, blaivybę. Jūsų parama padės iki 1994 metų pabaigos padvigubinti laikraščio tiražą, geriau aprėpti visas platinimo geografines zonas.

Per Jus tariame nuoširdžiausią padėką gerb. LKRŠ pirmininkui, vadovybei ir LKRŠ rėmėjams Amerikoje. Amerikos lietuvių katalikų širdies paramą patirs nemažiau kaip 50,000 jaunųjų skaitytojų. Viliamės, kad 1995 metais skaitytojų ratas,jei finansinės išgalės leis, sieks 80,000 skaitytojų - tokį tiražą planuojame".

Juozas Jurevičius, "Valančiuko" Redaktorius

KOCH FONDAS PASKIRIA PARAMĄ LIETUVOS VIENUOLĖMS

Amerikos lietuvių seselių komitetui "Vienuolės remia vienuoles Lietuvoje" prašant, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa įteikė prašymą amerikiečių katalikų Koch Fondui paremti vienuolijų projektus Lietuvoje.

Gautas $30,000 paskyrimas, kuris bus naudojamas penkiems atskiriems projektams paremti: (1) Stipendijoms dviems eucharistietėms seselėms JAV-ose išeiti katechetikos mokslus; (2) Paremti dviejų Marijos Vargdienių seselių darbus su jaunimu Vilniaus pal. J. Matulaičio parapijoje; (3) Padėti seselėms Širdietėms įrengti jaunimo centrą Klaipėdoje; (4) Paremti Pranciškiečių seselių įsteigtus senelių namus; (5) Finansuoti reikalingų priemonių (vaistų, buitinių reikmenų, t.t.) įsigijimą senelėms vienuolėms slaugyti. Šiuos projektus administruoja ses. Ignė Marijošiūtė, Nekalto Prasidėjimo Marijos seselių provinciolė.

AUKOS LIETUVOS BAŽNYČIAI

Nuo praėjusio žiniaraščio numerio išleidimo persiųstos šios visuomenės aukos Lietuvos bažnyčioms bei katalikiškoms organizacijoms:

Vysk. Sigitui Tamkevičiui - $9,635; Kauno arkivyskupijai - $2,000; Kauno kunigų seminarijai - $100; Caritas Federacijai - $1610; Troškūnų parapijos jaunimo centrui - $2446; Pranciškonų vienuolynui Kretingoje - $2850; Vilkaviškio vyskupijai - $5010; Vaiko Tėviškės Namų fondui - $2000.

DĖKOJAME FEDERALINĖS VALDŽIOS DARBUOTOJAMS

Jau baigėsi šių metų sezonas įsipareigojimams per "Combined Federal Campaign" programą. Tai United Way organizacijos administruojamas aukų vajus valdžios tarnautojų tarpe labdaringoms organizacijoms paremti. Jau gavome pranešimus iš daugelio apylinkių apie paskirtas Religinei Šalpai aukas. Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie yra pažadėję savo paramą šiuo būdu.

PASIKEITIMAI LKR ŠALPOS ŠEIMOJE

Kovo mėnesio pabaigoje atsisveikinome su buvusia Religinės Šalpos tarnautoja Ramune Adams, kuri perėjo dirbti prekybinėje bendrovėje. Dėkojame Ramunei už jos atliktus darbus ir linkime sėkmės naujose pareigose.

Tuo pačiu sveikiname balandžio mėnesį atėjusią į Reikalų vedėjos pavaduotojos pareigas Josephina Senken. Džiaugiamės jos sugebėjimais, kurie yra vertingas įnašas į Religinės Šalpos darbus.

Stilingoji Antano Vaičiulaičio kūryba

Antanas Vaičiulaitis. Liudo Tamošaičio nuotrauka

Liepos 22 d. sueina dveji metai, kaip mirė rašytojas Antanas Vaičiulaitis. Mirė tokiu laiku, kai vasara išblaško skaitytojų dėmesį. Tada nebuvo laiko išsamiau parašyti apie jo didelį kūrybinį palikimą. O jis paliko daug vertingos kūrybos. Savo būdu buvo lėtas, nesiveržiąs į pirmas vietas.

Vaičiulaitis buvo vienas iš žymiausių stilistų, kuriam labai rūpėjo sakinį parašyti gražiai, stilingai. Jam rūpėjo stilių išdailinti, išpuoselėti. Jis mokėjo vaizdą dailinti, kad visas pasakojimas praeitų kaip gražiausia simfonija. Anais laikais, prieš Antrąjį pasaulinį karą, universitete būdavo visokiausių lietuvių kalbos egzaminų. Kur profesorius turėdavo diktuoti, dažniausiai naudodavo Vaičiulaičio kūrybos pavyzdžius.

Joana Vaičiulaitienė, rašytojo našlė, pagerbdama vyro atminimą, yra paskelbusi literatūrinį konkursą. Premija $1000 už prozos veikalą.

Truputis biografinių žinių

Rašytojas gimė 1906 m. birželio 23 d. Didžiųjų Šelvių kaime, Vilkaviškio vls. ir aps. Pradžios mokyklą pradėjo lankyti Vilkaviškyje, baigė jau gimtuose Šelviuose, kur buvo įkurta mokykla. 1919-27 m. lankė Vilkaviškio Žiburio gimnaziją.

1927 m. įstojo į Lietuvos Universitetą Kaune. Studijavo lietuvių kalbą, prancūzų literatūrą ir pedagogiką. Baigęs studijas Lietuvoje, dar jas gilino Prancūzijoje, Grenoblio ir Sorbonos universitetuose. Savo akiratį plėtė dar keliaudamas po įvairius kraštus.

Lietuvoje teko mokytojauti jėzuitų gimnazijoje 1934 - 1935 m., skaitė paskaitas universitete apie naująją lietuvių literatūrą, 1938 - 1939 m. Trumpai tarnavo Lietuvos pasiuntinybėje Italijoje, 1940 III-XII. Tada įvyko Lietuvos okupacija. Jis į kraštą nebegrįžo. Išvyko į Ameriką ir Marianapolio kolegijoje dėstė 1941 - 1945 m.

1943 m. Antanas Vaičiulaitis stojo kariuomenės tarnybon, tačiau dėl nestiprios sveikatos buvo paleistas atsargon.

Atsikėlęs į Brooklyną, 1945 - 1947 m. redagavo savaitraštį "Ameriką", kuris 1951 m. susijungė su "Darbininku" ir su "Lietuvos žiniom". 1947 m. nusikėlė į Scranton, PA, ir ten profesoriavo iki 1951 m. Tada vėl grįžo į New Yorką ir ėmė dirbti "Amerikos Balso" lietuviškame skyriuje. Kai įstaigą iškėlė į Washingtoną, ir jis apsigyveno prie Washingtono. Ten gyveno ir pasitraukęs į pensiją, ten ir mirė.

Pradėjo rašyti gimnazijoje

Antanas Vaičiulaitis pradėjo kūrybinį kelią gimnazijos paskutinėse klasėse. Pradžioje rašė eiles, paskui ir apsakymėlius. Pirmuosius kūrybos bandymus paskelbė 1925 m. "Krivulėje". Paskui vis daugiau rašė proza, nors neužmiršo ir eilėraščių.

Rašė jis viską: straipsnius apie lietuvių literatūrą, knygų recenzijas, didesnius mokslo darbus. Taip pat ir vertė daug ką į lietuvių kalbą. Čia suminėsime tik jo pagrindinius raštus. Pradėjo nuo pasakojimų vaikams: "Vakaras sargo namelyje" 1932, "Vidudienis kaimo smuklėje" 1932, "Mūsų mažoji sesuo" 1936, "Valentina" 1936. Tai jo didžiausia knyga, romanas. Antra laida išėjo 1951. (Baigdamas Vilniaus universitetą, šių eilučių autorius parašė diplominį darbą tema "Impresionizmas ir Vaičiulaičio "Valentina".) "Pelkių takas" 1939, "Kur bakužė samanota" 1957, "Pasakojimai" 1955, "Auksinė kurpelė" 1957; kelionių įspūdžiai: "Nuo Sirakūzų iki šiaurės elnio" 1937, "Italijos vaizdai" 1949 (LRD premijuota knyga), "Gluosnių daina" 1966. Eilėraščių rinkinys - "Ir atlėkė volungė" 1980.

Svarbesni vertimai: Milašiaus poezija ir drama "Miguel Manara" 1937, Mauriac "Jėzaus gyvenimas" 1936, ir "Gimdytoja" 1939, Maurois "Sielų sverikas" 1932, J. de La Breta "Mano dėdė ir mano klebonas" 1934, De Vian "Šv. Antanas Paduvietis".

Jo kūrybos charakteris

Vaičiulaitis nemokėjo nei rusų, nei lenkų kalbų. Išaugo grynai iš lietuviškos žemelės vakarietiškoje kultūroje. Nepriklausomo gyvenimo antrame dešimtmetyje jis iškilo greta Grušo, Ramono, Cvirkos.

Plati jo ir literatūros istorija. Su kitais bendradarbiais yra paruošęs eilę vadovėlių. Prirašė daug knygų recenzijų. Praeitais metais Lietuvoje išėjo jo recenzijų tomas "Knygos ir žmonės".

Vaičiulaitis buvo stilistas estetas, realistas su humoro doze, visada giedras, truputį idiliškas ir kilnus. Kai jo knygą skaitai, atrodo, lyg skambėtų graži klasikinė simfonija, kur viskas savo vietoje, viskas platu, erdvu ir prasminga.

-o-

Teko Vaičiulaitį gerai pažinti, su juo draugauti. Visada jis buvo mielas, visada jaukus, mėgdavo juokauti, mielai kitam padėdavo. Neturėjo išdidumo ir nebuvo papuikęs.

Antanas mėgo skaityti senuosius autorius: Daukantą, Valančių iš ten rinkdavosi retesnius žodžius savo kūrybai. Kartą užtikau jį pasilenkusį prie stalo, pasirėmusį alkūnėmis. Ir skaitė Daukanto "Būdą". Nustebau, kodėl skaito. O jis atsakė: kiek daug čia gražių lietuviškų žodžių, kuriuos reikia sugrąžinti į gyvenimą.

Dėl to ir buvo jo kalba tokia švari, skambi ir tokia kilni. Tai buvo senųjų lietuviškų kanklių muzika. Toks ir liks Antanas Vaičiulaitis lietuvių literatūroje - literatūros klasikas, stilistas ir estetas.

(p.j.)

LIETUVOJE

-- **Ruklos karinio mokymo** centre liepos 18 d. prasidėjo bendri Danijos ir Lietuvos karių mokymai. Jeigu tam pritars Seimas ir Vyriausybė, pratybose dalyvaujantis lietuvių būrys atliks JT taikos palaikymo misiją buvusioje Jugoslavijoje Danijos bataliono sudėtyje jau šių metų rugpjūčio pabaigoje. Į pratybas danai atsiuntė dalinį, kuriame yra ir turinčių JT misijų vykdymo patirtį, ir tik ruošiamų tam tikslui karių. Mokymai turėtų būti pratęsti Danijoje.

-- **Opozicijos lyderis** Vytautas Landsbergis spaudos konferencijoje liepos 18 d. kritikavo JAV administraciją už tai, kad ji tvirtai neparemia Estijos reikalavimo iki rugpjūčio pabaigos be jokių sąlygų išvesti Rusijos kariuomenę. JAV vykdomosios valdžios aukštųjų pareigūnų argumentas, jog toks reikalavimas apsunkintų jos manevrų laisvę santykiuose su Rusija, pasak V. Landsbergio, primena tuos laikus, kada Baltijos šalys, ir pirmiausia Lietuva, siekė nepriklausomybės. Tada JAV administracija kvietė atsižvelgti į Michailo Gorbačiovo interesus.

PADĖKA

A.† A.

AGOTA GURSKIENĖ

po ilgos ligos, sulaukusi 88 m. amžaus, mirė birželio 11 d. 2:50 val. popiet savo namuose.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Alfredui Žemeikiui ir kun. Reed už lietuviškas gedulingas mišias, Juliui Veblaičiui už jautrų muzikavimą bažnyčioje, vargonininkui E. Houghton bei choristams B. Miškiniui, D. Švenčiūnui ir J. Veblaičiui, Vandai ir Alfai Jarmams už gėles, visiems pareiškusiems užuojautą laiškais, atėjusiems atsisveikinti su velione, už gausias aukas mišioms ir palydėjimą į kapines.

Padėka Brazinski laidotuvių direktoriui Jim Gordon už rūpestingą ir nuoširdų patarnavimą.

Nuliūdę: *dukterys Birutė Pocienė ir Regina Alkevičienė, žentas Antanas, anūkai Rasa Jarmienė, Audrė Jarmienė, Laura ir Edvardas Alkevičiai ir keturi proanūkiai.*

A.† A.

BRONEI ONIŪNIENEI

mirus, jos vyrui Broniui ir giminėms Lietuvoje reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Dr. Marija Žemaitienė

Šiuo pranešu, kad 1994 m. birželio 17 d. mirė

A.† A.

ANTANAS SPRAINAITIS.

Palaidotas 1994 m. birželio 21 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont., Kanadoje. Paliko liūdinčius žmoną Genovaitę ir gimines Kanadoje, taip pat dukterėčias Reginą Melinis irIreną Jodelis su šeimomis bei gimines ir draugus Amerikoje.

Genovaitė Sprainaitis

A.† A.

ALGIS P. DAUKŠA,

ilgą laiką aktyviai dalyvavęs lietuviškame sporte, sulaukęs 69 metų amžius, mirė liepos 4 dieną. Mes, jo draugai sportininkai, reiškiame jo žmonai Sofijai ir giminaičiams Lietuvoje, V. Olekų šeimai, giliausią užuojautą ir kartu liūdime:

K. Čerkeliūnas	*S. Mazilis*
P. Gvildys	*S. Prapuolenis*
A. Jankauskas	*A. Ošlapas*
V. Kulpa	*A. Ruzgas*
B. Kondratai	*E. Skobeika*
R. G. J. Klivečkos	*V. Steponis*

Velioniui pageidaujant, norintieji jį savo auka pagerbti, aukokite N. Y. Lietuvių Atletų Klubui.

A.† A.

ALGIRDUI PETRUI DAUKŠAI

mirus, širdingiausią užuojautą reiškiame žmonai Sofijai bei giminėms Lietuvoje ir kartu liūdime.

Elena ir Balys Kondratai
Skirmantė ir Ramūnas Kondratai
Sigita ir Saulius Naujokaičiai

A.† A.

KOSTUI PODOLSKIUI

staiga mirus, nuliūdime likusią žmoną Mariją ir dukras Ramunę, Reginą ir Ritą su jų šeimomis bei kitus gimines Amerikoje ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame skausmo valandoje.

Cape Cod *Marija ir Vladas Židžiūnai*

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. ..... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. ..... (718) 235-8386

Pagerbtas vyskupas P. Baltakis

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, birželio 30 d. išskrido į Lietuvą kartu su Romo Kezio vadovaujama turistų ekskursija. Vyskupas dalyvavo dainų šventėje, VIII-ajame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese, Caritas suvažiavime, Anykščių gimnazijos sukakties minėjime.

Prezidentas Algirdas Brazauskas liepos 8 d. priėmė grupę lietuvių išeivijos atstovų viešinčių Lietuvoje ryšium su įvairiomis šventėmis. Susitikimo pradžioje Prezidentas įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino trečiojo laipsnio ordiną vysk. P. Baltakiui, padėkojo išeivijai už jos paramą Lietuvai siekiant nepriklausomybės.

Po iškilmių Lietuvoje vyskupas išvyks lankyti Maskvos, Sankt Peterburgo ir Karaliaučiaus sričių lietuvių. Į New Yorką vysk. P. Baltakis sugrįš rugpjūčio 16 d.

Pranciškonų ordine veikia įstatymas, kad kas treji metai visus vienuolynus aplanko Tėvas Generolas asmeniškai ar per savo įgaliotus vizitatorius. Lietuvių Šv. Kazimiero provincijoje tokia vizitacija bus šią vasarą. Ją atliks Tėv. Robertas Karris, OFM. Kaip jis pats pareiškė, jis yra lietuvis ir jo tėvo pavardė buvo Kairis. Liepos 26 d. bus bendri posėdžiai su Tėv. Provinciolu Placidu Barium, OFM, ir jo patarėjais Brooklyno vienuolyne. Liepos 28 - rugpjūčio 16 dienomis vizitatorius aplankys lietuvius pranciškonus Lietuvoje, o rugpjūčio 18 - rugsėjo 7 dienomis - JAV ir Kanadoje.

"Psalmos", Lietuvos jaunuolių choras, atvykęs gastrolių į JAV, su dideliu pasisekimu pirmąjį savo koncertą atliko Apreiškimo lietuvių parapijos bažnyčioje, Brooklyn, NY, liepos10 d., sekmadienį. Turėjusieji progą koncertą išgirsti, gėrėjosi choristų (8 vaikinai ir 8 merginos) sugebėjimu taip meniškai atlikti sudėtingus kūrinius. Dar atlikęs programas keliuose JAV miestuose amerikiečiams, choras baigė gastroles liepos 19 d., šios savaitės antradienį, Lincoln Centro aikštėje, prieš Metropolitan operą.

Išnuomojamas kambarys. Galima naudotis virtuve. 200 dol. mėnesiui. Skambinti (718) 235-3961. **(sk.)**

Ieškau lietuvio Anderson, South Carolina rajone, taip pat Huntsville, Alabamoje. Skambinti 517 784-7834. **(sk.)**

"Laisvės Žiburio" radijo transliacijos nuo liepos 10 d. yra girdimos sekmadieniais 9 val. ryto iš kitos radijo stoties - KDM 1380 AM banga.

Organizuojamas autobusas į Lietuvių susitikimo šventę - pikniką į Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų sodybą, Putnam, CT. Piknikas įvyks liepos 31 dieną. Autobusas tą dieną išvyks nuo Marytės R. Shalins laidojimo namų 7 val. ryto. Atgal sugrįš tą pačią dieną vakare. Kelionės kaina $27, įskaitant ir įėjimą į pikniką. Kelionę užsisakant skambinkite Marytei R. Shalins, telef. 718 296-2244. Šiuo pikniku bus paminėtas Neringos stovyklos 25-erių metų sukaktis.

Vilniuje, Lietuvių Katalikų Akademijos salėje, birželio 15 d. iniciatyvinė katalikių moterų grupė sušaukė organizacijų susirinkimą. Atstovės atvyko iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Alytaus, Trakų ir kitų vietovių. Į susirinkimą buvo pakviesta prof. dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų sąjungos (PLKOS) valdybos pirmininkė, kuri padarė pranešimą apie lietuvių katalikių moterų veiklą nuo įsikūrimo pradžios iki šių dienų. Buvo nutarta įsteigti Lietuvos Katalikių Moterų Sąjungą. Pateiktas sąjungos įstatų projektas. Pirmas suvažiavimas įvyks šių metų rudenį Vilniuje.

Vaclovas Sevrukas, lietuvis disidentas, NKVD kalintas Maskvos psichiatrinėje ligoninėje, prieš 18 metų atvyko į JAV ir apsigyveno New Yorke. Po kelerių metų persikėlė į San Francisco, CA, o vėliau į Chicagą, IL. Liepos 2 d. V. Sevrukas, sulaukęs 54 m. amžiaus, Chicagoje žuvo sunkvežimio parblokštas.

Dr. Donato ir Dalios Aleksandravičių sūnus Luko Algio vardu buvo pakrikštytas liepos 16 d. Krikšto apeigą atliko Tėv. Leonardas. Krikšto tėvais buvo Donato mokslo draugas Vincentas D' Ascoli ir Lijolė Černiauskienė. Po krikšto vaišės buvo suruoštos dr. Donato ir Dalios Aleksandravičių namuose Westchesteryje. Dalyvavo apie 50 šeimos bičiulių. Tarp jų ir keli pranciškonų gimnazijos Kennebunkporte buvę mokiniai. Tą gimnaziją baigė ir dr. Donatas Aleksandravičius.

Reikalinga vaikų prižiūrėtoja - namų tvarkytoja. Reikės gyventi šeimoje Stamford, CT. Dirbti 5 ir pusę dienos, 2 vaikai. Turi būti atsakinga, kalbanti angliškai, mokanti plaukti. Skambinti (203) 968-8425. **(sk.)**

sekmadienį, liepos 31 d.

Nek. Pr. Marijos Seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

NERINGA

METINIS PIKNIKAS
Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos ŠV. MIŠIOS
Pagrindinis celebrantas: Tėv. JONAS BACEVIČIUS,OFM
12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai
1:00 Neringos ALUMNŲ Susirinkimas
3:00 PROGRAMA - NERINGOS 25 m. SUKAKTIES PAMINĖJIMAS
Vėliavų nuleidimas
4:00 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
4:30 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS
ir užkandis prieš kelionę namo

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

Sportui, poilsiui ir muzikai skirtas parkas

New Yorko mieste, Queens dalyje yra Forest parkas. Tai, galima sakyti, natūralus miškas. Jis prasideda nuo Cypress Hills kapinių. Iš pietų pusės parką supa Woodhaven, Richmond Hill ir Kew Gardens rajonai, o iš šiaurės ir vakarų - Metropolitan Ave. ir Interborough greitkelis. Per parko vidurį, nuo Woodhaven Blvd. iki Metropolitan Ave., tiesiasi gražus, apie 2 mylių ilgio, kelias. Kelias uždaras automobiliams. Jis skirtas tik pėstiesiems, pasivaikščiojimui, bėgimui, dviratininkams. Pagal tą kelią išdėstyti suolai, ant kurių pavargęs gali atsisėsti, pailsėti ir bendrai pasidžiaugti parke esančių daugybės įvairių medžių ir augmenijos žaluma.

Tame parke sportininkams ir besimankštinantiems yra daug progų ne tik savo energiją išlieti, bet ir kalorijų perteklių sumažinti. Jame teniso mėgėjams yra įruošta apie 16 teniso aikštelių. Golfą žaidžiantiems - didelė golfo aikštė, o tie, kurie mėgsta arklius, galės jais pajodinėti. Norintieji kojas pamankštinti čia ras puikius bėgimo takus. Taip pat galima žaisti krepšinį, beisbolą ir europietišką ar amerikietišką futbolą. Vaikams irgi yra nemažai įvairių žaidimų. Čia sukasi karusėlė, kuri tikrai jiems suteiks daug džiaugsmo. Galima piknikauti.

Tame gražiame Forest parke yra ir specialiai orkestrui įrengta estrada - Band Shell. Priešais ją, tarp didelių medžių, yra išdėstyta eilės suolų, ant kurių gali susėsti 1000 žmonių su viršum. Ten kiekvieną sekmadienį, pradedant Vainikų diena ir baigiant Darbo diena, 3 val. popiet, vyksta pučiamųjų instrumentų, Seuffert Band orkestro koncertai.

To orkestro vadovas ir jo dirigentas - George Seuffert. Jis, orkestro vadovybę perėmęs iš savo tėvo, vadovauja jau 65 metus. George Seuffert, už jo nenuilstamą muzikinę veiklą, yra gavęs daugybę apdovanojimų, medalių ir kitokių atžymėjimo ženklų. Apdovanojimą yra gavęs ir iš Vokietijos bei Austrijos, o garbės daktaro laipsnį jam suteikė Fordham universitetas, New Yorke. Išskirtinai jis buvo pagerbtas New Yorke balandžio 24 d. Tą dieną, Queens kolegijoje, Colden auditorijoje, George Seuffert buvo apdovanotas "Music Performance Trust Funds first Crystal" atžymėjimu.

Pirmą kartą Seuffert orkestro koncertas Forest parke buvo atliktas 1930 metais. Nuo to laiko, kiekvienais metais koncertai vyksta iki šiol. Koncertų metu orkestras groja maršus (teko išgirsti ir Br. Jonušo maršą), valsus, miuziklų bei operų ištraukas, uvertiūras. Neretai tenka išgirsti dainuojant ir Metropolitan operos solistus. Nepalankiam orui esant, tokį sekmadienį, koncertas vyksta St. Thomas auditorijoje, Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tuos koncertus finansuoja Queens Borough valdžia, finansininkai ir prekybininkai.

Žaviame Forest parke apsilankyti - verta!

p. palys

Mūsų mirusieji

Petras Algirdas Daukša, gimęs 1925 m. spalio 29 d. Lietuvoje, gyvenęs Woodhavene, NY, mirė liepos 4 d. Jamaica ligoninėje. Buvo pašarvotas Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo liepos 6 d. Po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje liepos 7 d. palaidotas Cypress Hills kapinėse.

Dideliame skausme liko žmona Sofija. Platesnis aprašymas bus išspausdintas vėliau.

-o-

Jadvyga Gražulienė (Hedwig Gražulis), gimusi 1906 m. birželio 24 d. Lietuvoje, gyvenusi Bostone ir vėliau Woodhavene, NY, mirė ištikta širdies smūgio 1994 m. liepos 8 d. Jamaica ligoninėje, sulaukusi 88 m. amžiaus. Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo liepos 10 d. Po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje liepos 11 d. kūnas buvo sudegintas Fresh Pond krematoriume.

Nuliūdime liko sūnus Liutaveras su žmona Janina, duktė Jolita su vyru Algirdu Biručiai, trys anūkai: Andrius, Rimas ir Regina, brolis Augustas su žmona Natalija Ješmantai ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

-o-

Marijona Kleizienė, gimusi 1917 m. vasario 6 d. Lietuvoje, gyvenusi Woodhavene, NY, mirė iškankinta sunkios ligos 1994 m. liepos 9 d. dukters Nijolės namuose Jericho, LI, NY, sulaukusi 80 metų amžiaus. Buvo pašarvota Shalins laidojimo namuose. Atsisveikinimas įvyko liepos 11 d. Po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje liepos 12 d. palaidota Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro Prano, mirusio prieš 24 metus.

Nuliūdime liko duktė Jūratė ir Bronius Nemickai, duktė Nijolė ir Vytas Naroniai, sūnus Vidas, 9 anūkai ir 2 proanūkai.

A. a. Marytės, savo uolios narės, labai pasiges Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros Draugija.

Sveikiname

Petras ir Pranė Ąžuolai nuoširdžiai paminėjo savo moterystės 50 metų sukaktį. Birželio 29 dieną Tėv. Sigitas Jurčys, OFM, padėkos mišias aukojo Vilniuje Aušros Vartuose, kur jie tą dieną 1944 metais priėmė moterystės sakramentą. Kitos padėkos mišios buvo aukojamos pranciškonų koplyčioje Brooklyne liepos 9 dieną. Mišias atlaikė, pamokslą pasakė ir jubiliejinį palaiminimą suteikė Tėv. Leonardas. Po mišių buvo vaišės. Į jubiliejinę iškilmę suvažiavo du Ąžuolų sūnūs ir duktė su šeimomis. Susidarė gausus būrys. Petras Ąžuolas aktyviai dalyvauja visuomeninėje-politinėje veikloje ir jau 10 metų dirba kaip vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, sekretorius. Pranė Ąžuolienė daugiausia reiškiasi lietuvių katalikių moterų organizacijose. Sveikinimai Ąžuolų šeimai!

Antano Masionio atsiminimų knyga "Ateitininkų dvasia nepalūžo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje, 214 psl. knyga gausiai iliustruota. Kaina $10, persiuntimo išlaidoms padengti pridedama $2. Užsakoma adresu: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Siūlo patikima agentūra. Moterys turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Skambinti tel.: (516) 377-1401. **(sk.)**.

Reikalinga moteris slaugyti invalidę ligonę (invalido vežimėlyje), 55 metų, kalba lietuviškai. Turi gyventi šeimoje - West Orange, NJ. Darbas prasidės nuo spalio 1 d. Skambinti (201) 669-0020. **(sk.)**.

B. Brazdžionis ir Z. Zinkevičius - VDU garbės daktarai

Kauno Vytauto Didžiojo universitete birželio 17 d. įvyko iškilminga ceremonija - VDU garbės daktarų regalijos įteiktos poetui Bernardui Brazdžioniui ir akademikui profesoriui Zigmui Zinkevičiui.

Aukšti akademiniai laipsniai skirti už ypatingus šių žmonių nuopelnus Lietuvos kultūrai, mokslui.

Vytauto Didžiojo universiteto 1934 m. absolventui Bernardui Brazdžioniui, kurio poezija yra tapusi meistriškumo mokykla net kelioms poetų kartoms, nors jo, kaip pasitraukusio į Vakarus, visos knygos buvo išimtos iš bibliotekų, suteiktas literatūrologijos garbės daktaro laipsnis.

Akademikas Zigmas Zinkevičius baltistikos mokslus yra praturtinęs daugiau kaip 20 monografijų, fundamentalių veikalų apie lietuvių kalbą, vadovėlių, yra paskelbęs apie 500 mokslinių straipsnių, 45 metus paskyręs pedagoginei veiklai. Jam suteiktas VDU kalbotyros garbės daktaro laipsnis.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, 1994 metams paliko tą pačią metinę prenumeratą $85 oro paštu. Čekį $85 išrašyti "Lietuvos aido" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO**. Pinigai pervedami **doleriais. TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. **(sk.)**

Palangoje, naujame rajone parduodamas 3 kambarių ir virtuvės butas su baldais, trečiame aukšte. Kambariai nepereinami, yra du balkonai. Skambinti: 908 521-5784. Palangoje skambinti: 31757. **(sk.)**

Tautos Fondo tarybos pirmininkas Juozas Giedraitis (kairėje) įteikia Arūnui Čiuberkiui čekį, skirtą paremti pakvietimą jaunimo vadovo iš Lietuvos į Neringos stovyklą šią vasarą. Dešinėje paramos skirstymo komisijos pirmininkas dr. Rimas Vaičaitis ir spaudos komisijos narė Rasa Razgaitienė.

J. Vainiaus nuotrauka

Pasikeitimai Lietuvos Misijoje prie Jungtinių Tautų

Dėl ne nuo Misijos priklausomo uždelsto persikraustymo į naujas patalpas, ambasadorius Anicetas Simutis pasilieka Lietuvos Nuolatinės Misijos Jungtinėms Tautoms vadovu iki šių metų rugpjūčio 15 dienos. Ta prasme Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas papildė 1994 liepos 4 d. dekretą Nr. 345, kuriuo ambasadorius Anicetas Simutis buvo atšauktas. Liepos 1 d. datuotame laiške Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui ambasadorius Anicetas Simutis išreiškė norą būti atleistas iš misijos šefo pareigų.

Pasitraukimu iš Nuolatinio Lietuvos Atstovo Jungtinėms Tautoms pareigų Ambasadorius Simutis ryšių su Misija nenutraukia - pasilieka Ambasadorium Specialiuoju Patarėju (Special Adviser).

Nuo šių metų rugpjūčio 1 dienos iš pareigų pasitraukia Misijos patarėjas Algimantas Gureckas.

Naujas Misijos adresas nuo rugpjūčio 1 dienos yra: **Permanent Mission of Lithuania to the United Nations, 420 Fifth Avenue, New York, NY 10018.**

Liepos 14 d. Lietuvos ir Estijos ambasadoriai Anicetas Simutis ir Ernst Jaakson turėjo ilgesnį pasitarimą su JT Aukštuoju Žmogaus Teisių Komisaru Jose Ayala Lasso, kuris rugpjūčio viduryje numato lankytis Baltijos valstybėse. Pasitarime taip pat dalyvavo Estijos Misijos patarėjas dr. Heino Ainso.

Misijos patarėjas A. Gureckas teiravosi Suomijos, Vengrijos, Japonijos ir Vokietijos misijų reakcijų į Rusijos Federacijos siūlomą Antrojo Pasaulinio karo pabaigos 50 metų minėjimą. Rusija teigia, kad "Fašizmo nugalėjimas buvo didžiulė gėrio jėgų pergalė prieš blogio jėgas" ir siūlo Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai priimti atitinkama rezoliuciją ir specialią deklaraciją.

Dėkojame

Inž. J. A. Jasys, Cambridge, MA, nuolatinis mūsų spaudos stiprintojas, ir šiemet nepamiršo mūsų, užmokėdamas už dvejų metų prenumeratą iš anksto ir dar pridėjo 80 dol. auką "Darbininkui", pagerbdamas Tėv. L. Andriekų, OFM, sulaukusį 80 metų amžiaus. Linki jam ir toliu likti tokiu pat pasišventusiu Lietuvos labui, kaip iki šiol. Administracija dėkoja už didelę paramą "Darbininkui".

Albertas M. Drukteinis, MD, Bedford, NH, apmokėjo prenumeratą, prisiųsdamas 110 dol. čekį. Dėkojame už paramą "Darbininkui".

Sigitas Leimonas, Arlington, VA, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Dėkojame už mūsų spaudos įvertinimą.

Kun. Theo Palis, Pittsburg, CA, kaip kasmet, taip ir šiemet, parėmė "Darbininką", apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuolatiniam mūsų spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Povilo Žumbakio, "Darbininko" bendradarbio, radijo programų komentarai, papildyti ir suredaguoti, išleisti knyga "Balionai, bananai ir biurokratai". Tai 205 psl. su 207 išnašomis ir 11 psl. indekso knyga, minkštais viršeliais. vidutinio formato. Komentarai datuoti nuo 1992 m. liepos 2 d. iki 1993 m. lapkričio 28 d. Knygos komentarų temos liečia įvairius politinius, teisinius ir ekonominius klausimus, tautiečių interesus užsienyje ir Lietuvoje. Knyga gaunama, atsiuntus "Darbininkui" 15 dol. auką. Visas pelnas skiriamas lietuviškų radijo programų rėmimui ir lietuviškos spaudos darbų išlaikymui.